

ΜΑΡΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ
Οικονομολόγου - Επιστημονικής Συνεργάτιδας
στο Τμήμα Δ.Ε. της Α.Β.Σ.Θ.

**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΗ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
I. ΠΡΟΛΟΓΟΣ	509
II. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	511
1. Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας	511
1.1. Ιδιαιτερότητες	511
1.2. Βασικοί στόχοι	512
1.3. Λόγοι εθνικοποίησης	515
2. Οι ελληνικές Δ.Ε. στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας	516
2.1. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)	516
2.2. Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου (ΔΕΠ)	516
2.3. Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων Πετρελαιοειδών και Χημικών (ΕΛΕΠΕΧ)	517
2.4. Ελληνικά Διυλιστήρια Ασπροπύργου (ΕΛΔΑ)	517
2.5. Δημοτική Επιχείρηση Φωταερίου Αθηνών (ΔΕΦΑ)	518
3. Η κρατική επιχειρηματική δραστηριότητα στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες	518
III. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού	521
1. Ιστορική αναδρομή - σημερινή κατάσταση - αναπτυξιακοί στόχοι	521
2. Η έννοια του κόστους και ο ρόλος των τιμών στη ΔΕΗ	523
2.1. Στόχοι τιμολογιακής πολιτικής	523
α) Κατανεμητική αποτελεσματικότητα	523
β) Διασφάλιση οικονομικής αυτόαρκειας	524
γ) Δίκαιη μεταχείριση των καταναλωτών	524
2.2. Προβληματισμοί κατά τον καθορισμό του κόστους και των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας	524
α) Ανεξαρτητοποίηση τιμολογίων από γεωγραφική διαφοροποίηση	525
β) Η θεωρία της διαμόρφωσης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας ως μέσο εξυπηρέτησης άλλων σκοπών	525
γ) Η διάσταση του χρόνου ως καθοριστικό κριτήριο διαμόρφωσης κόστους και τιμών	526
δ) Η διαφοροποίηση των καταναλωτών ως προς το επίπεδο τάσης	527
2.3. Τιμολογιακές ρυθμίσεις και εξέλιξη μέσων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας	527
2.4. Σύγκριση τιμών ηλεκτρικής ενέργειας με άλλες χώρες	529

3. Διερεύνηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της ΔΕΗ βάσει των αριθμοδεικτών	529
3.1. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας	530
3.2. Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης	532
3.3. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας	532
3.4. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	534
IV. ΕΠΙΛΟΓΟΣ	537
V. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	539
1. Ελληνική	539
2. Ξένα	541
VI. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	543
Πίνακας 1. Κατά κεφαλή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα αριθμό χωρών	545
Πίνακας 2. Η εξέλιξη της συνολικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας στις χώρες της ΕΟΚ	546
Νόμος υπ' αριθμ. 1468/1950. Περί ιδρύσεως δημοσίας επιχειρήσεως ηλεκτρισμού	546
Σχηματική παράσταση Α. Ετήσια εξέλιξη προσωπικού ΔΕΗ κατά κατηγορίες	548
Πίνακας 3. Δύναμη προσωπικού κατά τα έτη 1982-1983	549
Σχηματική παράσταση Β. Ο όμιλος των εταιριών της Ε.Κ.Ο.	550
Σχηματική παράσταση Γ. Η οργάνωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής παροχής και διανομής στην Αγγλία και Ουαλία	551
Πίνακας 4. Εξέλιξη της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (1970-1983)	552
Πίνακας 5. Εξέλιξη της ποσοστιαίας διάρθρωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (1970-1983)	553
Σχηματική παράσταση Δ. Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας GWH	554
Σχηματική παράσταση Ε. Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά χρήσεις (1961-1982)	555
Σχηματική παράσταση ΣΤ. Μέσο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας (1984) κατά τάση	556
Πίνακας 6. Υπολογισμός Μακροχρόνιου Οριακού Κόστους Παραγωγής (ΜΟΚΠ) σε τιμές 1984	557
Πίνακας 7. Υπολογισμός κόστους ηλεκτρικής ενέργειας	558
Πίνακας 8. Μέσο κόστος Δρχ./KWH (τιμές 1984)	559
Τιμολογιακές ρυθμίσεις του έτους 1984	560
Πίνακας 9. Εξέλιξη μέσων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο 1978-1984 (Δρχ./KWH) κατά χρήση και τάση	561
Πίνακας 10. Ποσοστιαία σύνθεση των δαπανών εκμετάλλευσης και επιβάρυνση ανά KWH κατά το έτος 1983	562
Σχηματική παράσταση Ζ. Δαπάνες Διαχείρισης	563
Πίνακας 11, 12, 13. Σύγκριση τιμών ρεύματος οικιακής χρήσης διαφόρων χωρών	564

Πίνακας 14. Σύγκριση τιμών ρεύματος για μεσαίες βιομηχανίες σε διάφορες χώρες	565
Πίνακας 15. Σύγκριση τιμών ρεύματος για μεγάλες βιομηχανίες σε διάφορες χώρες	566
Σχηματική παράσταση Η. Οικιακή Χρήση (ετήσια κατανάλωση 1.700 KWH)	567
Ισολογισμός και Αποτελέσματα χρήσης ΔΕΗ (1974-1983)	568

I. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι δημόσιες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν τα τελευταία χρόνια το γενικό ενδιαφέρον με τη συνεχή διεύρυνση της κρατικής επιχειρηματικότητας και αποτελούν χώρο ιδεολογικών και επιστημονικών συγκρούσεων.

Οι ελληνικές δημόσιες επιχειρήσεις έχουν ως επί το πλείστον το χαρακτήρα «επιχείρησης κοινής ωφέλειας» με την παραγωγή και προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών βασικής σημασίας για το καταναλωτικό κοινό και για τη λειτουργία του παραγωγικού μηχανισμού. Ο τομέας του ηλεκτρισμού και ενέργειας ειδικότερα συγκεντρώνει ιδιαιτερότητες, που καθιστούν αναγκαία τη λειτουργία του υπό το θεσμό των Δημοσίων Επιχειρήσεων (Δ.Ε.).

Η ενεργειακή πολιτική πρέπει να χαράσσεται και να εφαρμόζεται μέσα στα πλαίσια της γενικής οικονομικής πολιτικής της χώρας, συμβαδίζοντας με τους στόχους του σχεδίου ανάπτυξης. Η απότομη μεταβολή των συνθηκών στη διεθνή αγορά πετρελαίου μετά το 1973 και οι πολύ απαισιόδοξες προοπτικές για τη μελλοντική εξέλιξη συμπίπτουν σε μια φάση της ελληνικής οικονομίας που οξύνει σημαντικά το δημιουργούμενο πρόβλημα.

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής θα ασχοληθούμε με θέματα που αφορούν τη λειτουργία των Δ.Ε. στον τομέα του ηλεκτρισμού και ενέργειας. Η διαπραγμάτευση του παραπάνω θέματος γίνεται αρχικά με τη γενική θεώρηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, ακολουθούμενων στόχων και λόγων ύπαρξης των επιχειρήσεων αυτής της κατηγορίας. Στη συνέχεια γίνεται μία αναφορά στις ελληνικές Δ.Ε., που λειτουργούν σήμερα στον τομέα του ηλεκτρισμού και ενέργειας, και κατόπιν μια σύντομη θεώρηση των συνθηκών που επικρατούν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας αναφερόμαστε στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), την οποία επιλέξαμε για περαιτέρω ανάλυση, με κριτήρια αφενός μεν τη σημαντική θέση που κατέχει, τόσο στο σύνολο των Ελληνικών Δ.Ε. όσο και στον τομέα του ηλεκτρισμού και ενέργειας, αφετέρου δε στη συγκέντρωση κατάλληλου υλικού για την περαιτέρω ανάλυση.

Όπως είναι φανερό, στα πλαίσια αυτής της εργασίας δεν ήταν δυνατή η εξάντληση των θεμάτων και η σε βάθος διεξόδυση αυτών, για το λόγο δε αυτό περιοριστήκαμε, όσον αφορά τη ΔΕΗ, στην έννοια του κόστους και την ορθολογική τιμολογιακή πολιτική της, καθώς και στη διατύπωση αριθμοδεικτών για τη χρονική περίοδο 1975-1983, με σκοπό τη διερεύνηση της χρηματοοικονομικής της κατάστασης.

II. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις αποτελούν, κάτω από διάφορα ονόματα και οργανωτικές μορφές, θεσμούς άμεσης επέμβασης του κράτους στην οικονομία και συμμετοχής του στην παραγωγική διαδικασία του κοινωνικού προϊόντος·

Παρόλο που η ακριβής οριοθέτηση του χώρου των δημοσίων επιχειρήσεων δεν είναι πάντα εύκολη, θα μπορούσαμε να εντάξουμε στον χώρο αυτό κάθε επιχείρηση, στην οποία το Δημόσιο δύναται να ασκήσει άμεσα ή έμμεσα, λόγω κυριότητας, οικονομικής συμμετοχής ή δυνάμει διατάξεων που τη διέπουν, αποφασιστική επιρροή¹.

Τη μεγαλύτερη πάντως δραστηριότητα έχει αναπτύξει το κράτος στον τομέα της κοινής ωφέλειας λόγω της νευραλγικής για την οικονομική ανάπτυξη σπουδαιότητάς του και των οικονομικών συνθηκών λειτουργίας του. Ειδικότερα, στην εργασία αυτή εξετάζονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα προβλήματα και η λειτουργία των Δημοσίων Επιχειρήσεων στον τομέα του ηλεκτρισμού και ενέργειας.

1.1. Ιδιαιτερότητες

Ο τομέας του ηλεκτρισμού και της ενέργειας παρουσιάζει ορισμένες ιδιαιτερότητες που δικαιολογούν — αν όχι επιβάλλουν — την άσκηση των σχετικών δραστηριοτήτων υπό τον θεσμό των δημοσίων επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας λειτουργούν

1. Βλ. σχετικά Χωρίς Συγγραφέα, «Να μην είναι διαφανείς οι οικονομικές σχέσεις Κυβερνήσεως και δημοσίων επιχειρήσεων», *Ο.Τ.*, Φ. 8/25.2.1982, σ. 20· Προβόπουλος Γεώργιος, *Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί*, Αθήνα, 1982, εκδόσεις IOBE, σ. 22· και ακόμη Πανταζόπουλος Σάββας, *Περί Δημοσίας Επιχειρήσεως. Οικονομική και νομική έρευνα*, Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα, 1983, σ. 24: «... Έχει σκοπόν την παραγωγή του δημοσίου συμφέροντος. Λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Έχει ευρείαν διοικητικήν και οικονομικήν αυτοτέλειαν έναντι του κράτους. Υπόκειται εις τον έλεγχον και την εποπτείαν εκ μέρους του κράτους».

κάτω από συνθήκες φθίνοντος κόστους², έτσι ώστε να αποκλείεται η διεξαγωγή της παραγωγής κάτω από ανταγωνιστικές συνθήκες και να επιλέγεται η εθνικοποίηση του κλάδου με τη λειτουργία δημόσιας επιχείρησης κάτω από μονοπωλιακές συνθήκες για την εξασφάλιση της παραγωγής της κοινωνικά άριστης ποσότητας. Η προσπάθεια για την εξασφάλιση της κοινωνικά επιθυμητής ποσότητας ενέργειας σε συνδυασμό με τη μεταβολή των συνθηκών, λόγω της ενεργειακής κρίσης, δημιούργησε την ανάγκη μεγαλύτερου κρατικού παρεμβατισμού στην ενεργειακή οικονομία³.

Στην Ελλάδα η ενεργειακή κρίση συνέπεσε με μια περίοδο κατά την οποία η χώρα πραγματοποιεί υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, που απαιτούν μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας, που με τη σειρά της προϋποθέτει μεγαλύτερη δαπάνη σε συνάλλαγμα⁴. Η ανάπτυξη νέων πηγών ενέργειας και η ορθολογικότερη δυνατή χρησιμοποίησή της είναι οι δύο κατευθύνσεις προς τις οποίες στρέφονται οι προσπάθειες όλων των χωρών⁵. Ειδικότερα η επίτευξη των στόχων του αναπτυξιακού προγράμματος της ΔΕΗ βασίζεται στη χάραξη μιας ανεξάρτητης ενεργειακής πολιτικής που αποβλέπει στην αξιοποίηση των εγχώριων ενεργειακών πόρων, στην εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την κατεύθυνση της κατανάλωσης σε χρήσεις που ελαχιστοποιούν το κόστος της καταναλισκόμενης ενέργειας.

Τη λειτουργία ακόμα Δ.Ε. στον τομέα της ενέργειας κάτω από συνθήκες φθίνοντος κόστους (φυσικά μονοπώλια) δικαιολογεί και το υψηλό μέγεθος του πάγιου κεφαλαίου, που είναι αναγκαίο για τη λειτουργία τους, όπως και το τεράστιο ύψος των αναγκαίων επενδύσεων.

1.2. Βασικοί στόχοι

Οι Δ.Ε. στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενεργείας (ως επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας) έχουν ως βασικό λόγο ύπαρξης την εξυπηρέτηση του δημόσιου

2. Βλ. σχετικά Καραγιώργας Δ., *Οι Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 1979, σ. 234-238.

3. Το 1975 λειτούργησε στην Ελλάδα η Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου, ενώ στο τέλος του 1976 τα Ελληνικά Διυλιστήρια Ασπροπύργου, που αποτελούσαν μικτή επιχείρηση, περιήλθαν εξολοκλήρου στο κράτος και το Μάρτιο του 1984 έγινε η εξαγορά της ESSO και η δημιουργία της Εταιρίας Ελληνικών Επενδύσεων Πετρελαιοειδών και Χημικών (ΕΛΕΠΕΧ) με μετόχους τη ΔΕΠ κατά 51% και την ΕΤΒΑ κατά 49%.

4. Η ζήτηση ενέργειας για καταναλωτικούς σκοπούς παρουσιάζει ακόμα μεγάλη εισοδηματική ελαστικότητα επειδή η ικανοποίηση σχετικών αναγκών απέχει ακόμα πολύ από το επίπεδο κορεσμού· βλ. Παράρτημα, Πίνακα 1, σ. 1 και Πίνακα 2, σ. 1.

5. Βλ. σχετικά Τσαχ Α., «Κίνητρα για εξοικονόμηση ενεργείας», *Ο.Τ.*, Φ. 8/24.2.1983, σ. 56-57· Σταμπολής Κ., «Η εξοικονόμηση ενεργείας στις βιομηχανίες της ΕΟΚ», *Ο.Τ.* Φ. 50 (1597)/13.12.84, σ. 74-76.

συμφέροντος, που εκδηλώνεται με την ελαχιστοποίηση του κοινωνικού κόστους, δηλ. της θυσίας στην οποία υποβάλλεται το κοινωνικό σύνολο για την προσφορά συγκεκριμένης ποσότητας και ποιότητας προϊόντων ενέργειας και σχετικών υπηρεσιών.

Επιπλέον μέσω των παραπάνω επιχειρήσεων επιδιώκεται η υλοποίηση συγκεκριμένων μακροπρόθεσμων στόχων του εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος και η άσκηση αντισυγκυριακής, οικονομικής, κοινωνικής και αναπτυξιακής ή περιφερειακής πολιτικής. Έτσι μία Δ.Ε. στον τομέα ενέργειας χρησιμοποιεί, π.χ., για μεν την επιλογή των επενδύσεων της συχνά μακροοικονομικά κριτήρια, για δε τον καθορισμό των προμηθευτών κριτήρια, όπως η ενίσχυση της εγχώριας βιομηχανίας, η άμβλυση των πιέσεων του ισοζυγίου πληρωμών κ.ά., που σε καμιά περίπτωση δεν θα λαμβάνονταν υπόψη από μια ιδιωτική επιχείρηση, που λειτουργεί βάσει ιδιωτικοοικονομικών και εμπορικών κριτηρίων με άμεσους στόχους την τεχνολογική και οικονομική αποτελεσματικότητα⁶.

Αναφέρεται ενδεικτικά το παράδειγμα της ΔΕΗ, που υποχρεώθηκε για λόγους γενικότερης κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής (άσκηση αντιπληθωριστικής πολιτικής και αποφυγή υπέρμετρης επιβάρυνσης των χαμηλών εισοδηματικών μονάδων) να διατηρεί σε χαμηλά σχετικά επίπεδα τις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος. Επίσης έχει διαμορφωθεί από τη ΔΕΗ — στα πλαίσια των περί δικαίου και ισότητας αντιλήψεων και της πολιτικής ενίσχυσης των εισοδημάτων στις φτωχότερες περιοχές, καθώς και της συγκράτησης του πληθυσμού σε απομακρυσμένες περιοχές — ενιαίο τιμολόγιο ανεξάρτητα από τη γεωγραφική διαφοροποίηση του κόστους της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (π.χ. η ηλεκτροδότηση ενός ορεινού χωριού ή ενός νησιού είναι πολύ πιο δαπανηρή από την ηλεκτροδότηση άλλων περιοχών της χώρας)⁷. Έτσι ο Διοικητής της ΔΕΗ κ. Δ. Παπαμαντέλλος ανέφερε στην ομιλία του κατά την τελετή των εγκαινίων της ηλεκτροδότησης στα Κουφονήσια, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω: «... Γιατί είναι φανερό ότι μόνο μια Δημόσια Επιχείρηση θα ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει ένα τέτοιο έργο. Το απαγορευτικό κόστος του, που τελικά έφθασε στο ποσό των 92.000.000 δρχ., και η χαμηλή του αποδοτικότητα, εξεταζόμενα κάτω από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, το χαρακτηρίζουν εντελώς ασύμφορο. Όμως η ΔΕΗ δεν είναι μία κερδοσκοπική

6. «Κανείς ... δεν θα διανοείτο να ζητήσει από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις να εξυπηρετήσουν χωρίς ανταλλάγματα γενικότερους αναπτυξιακούς και κοινωνικούς στόχους», Κανελλόπουλος Α., *Δημόσιες Επιχειρήσεις*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 1984, σ. 40.

7. Βλ. Κανελλόπουλος Α., «Μια πρόχειρη προσέγγιση των προβλημάτων γύρω από την τιμολογιακή πολιτική της ΔΕΗ στα νησιά του Αιγαίου. Οικονομικές επιπτώσεις και γενικότερα συμπεράσματα», Δεκ. 1979, στο βιβλίο: *Δημόσιες Επιχειρήσεις*, ενθ' ανωτ., σ. 62.

επιχείρηση. Η ΔΕΗ ανήκει στο κοινωνικό σύνολο κι έχει υποχρέωση να φέρει το ρεύμα και στην πιο απόμακρη γωνιά της πατρίδας μας. Αυτός είναι ο σκοπός της, ο προορισμός της, ο λόγος της ύπαρξής της...»⁸.

Καθίσταται λοιπόν φανερό ότι η επιδίωξη κερδών δεν αποτελεί τον πρωταρχικό σκοπό των παραπάνω Δ.Ε., θεμελιώνεται όμως στον χαρακτηρισμό αυτών ως Ν.Π.Ι.Δ. και στη λειτουργία τους σύμφωνα με τις διατάξεις των ιδρυτικών τους νόμων⁹. Για παράδειγμα, το άρθρο 1 παρ. 1 του Β.Δ. της 28/28 Ιαν. 1951 περί ΔΕΗ ορίζει ότι: «Η ΔΕΗ ... επί τω τέλει της καλύτερας δυνατής εξυπηρέτησεως του δημοσίου συμφέροντος, εφαρμόζει δε ως μέσον προς επιτυχίαν του σκοπού τούτου τας μεθόδους της ιδιωτικής επιχειρηματικής οικονομίας». Έτσι όμως φαίνεται να οδηγούμαστε σε ένα σύνδρομο συγκρουόμενων τάσεων, όπου από τη μια μεριά οι Δ.Ε. στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας θα πρέπει να κινούνται στα πλαίσια που καθορίζει η Κυβέρνηση και να εφαρμόζουν τα κριτήρια της κυβερνητικής πολιτικής, από την άλλη όμως να προχωρούν για την επίτευξη του στόχου τους με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, χωρίς βέβαια να λησμονούν ότι ως Δ.Ε. πρέπει να εξασκούν κοινωνική πολιτική.

Η λειτουργική αυτή ασάφεια με την έλλειψη ακριβούς οριοθέτησης του δημόσιου συμφέροντος και της ιδιωτικής οικονομίας έχει ως αποτέλεσμα τη διαστολή της εφαρμογής του δημόσιου συμφέροντος και τη συστολή της εφαρμογής των κανόνων της ιδιωτικής οικονομίας, φαινόμενο που δεν παρατηρείται σε δημόσιες επιχειρήσεις ξένων χωρών, όπου οι ιδρυτικοί νόμοι τους περιέχουν σαφείς και συγκεκριμένες διατάξεις¹⁰. Π.χ. ο ιδρυτικός νόμος της Δ.Ε. Παραγωγής Ηλεκτρισμού στη Μ. Βρετανία ορίζει ότι η διοίκηση της επιχείρησης υποχρεούται να εξασφαλίσει όπως τα έσοδα αυτής είναι τουλάχιστον επαρκή για να καλύψουν τις δαπάνες της, περιλαμβανομένων των προβλέψεων για εξυπηρέτηση του λογαριασμού κεφαλαίου από έτος σε έτος (εδώ νοούνται οι κατάλληλες προβλέψεις για αποσβέσεις ή οι προβλέψεις για αποπληρωμή

8. «Κουφονήσια: και εγένετο φως...», Περιοδικό *Ηλεκτρική Ενέργεια*, Τεύχος 4ο, Ιούνιος - Δεκέμβριος 1983, σ. 5-6.

9. Νόμος υπ' αριθμ. 1468/1950 «Περί ιδρύσεως δημοσίας επιχείρησης ηλεκτρισμού», ειδικότερα: άρθρα 2 και 3 (βλέπε σχετικά Παράρτημα, σ. 2), Β.Δ. 28/28 Ιαν. 1951, «Περί οργάνωσης της Διοικήσεως της ΔΕΗ», άρθρο 1 παρ. 1 και άρθρο 1 παρ. 2β, επίσης η επιδίωξη κερδών θεσπίζεται ρητώς και στο Ν. 87/1975 περί ΔΕΠ.

10. Βλ. σχετικά Reid G. and Allen K., *Nationalized Industries*, Penguin Education, Great Britain 1972, σ. 20-21, ακόμα Παναζόπουλος Ζ., *ένη' ανωτ.*, σ. 216-217, και σχετική πρόταση του Κανελλόπουλου Α., *ένη' ανωτ.*, σ. 96: περί προσδιορισμού ιδιωτικο-οικονομικών κριτηρίων, λειτουργίας στα πλαίσια κάθε Επιχείρησης και διαχωρισμού εμπορικών και κοινωνικών κριτηρίων με παράλληλη αποζημίωση της Επιχείρησης για ανάληψη αντιοικονομικών δραστηριοτήτων στα πλαίσια της γενικότερης κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής της κυβέρνησης.

του κεφαλαίου καθώς και προβλέψεις για τη δημιουργία αποθεματικών).

Τέλος, σε αντίθεση με τη διεθνή πρακτική, στην Ελλάδα δεν έχει γίνει κατανοητό ότι οι Δ.Ε. δεν θα πρέπει να βαρύνονται με δαπάνες για την άσκηση οικονομικής πολιτικής, που θα έπρεπε να βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Γίνεται λοιπόν από τα παραπάνω φανερό η περιορισμένη αξία του διαχειριστικού αποτελέσματος των παραπάνω Δ.Ε., ως δείκτη αποτελεσματικής διαχείρισης, εφόσον είναι δυνατόν ένα διαχειριστικό έλλειμμα να αντανακλά απλώς τη μετάθεση στη Δ.Ε. του κόστους μιας συγκεκριμένης κυβερνητικής πολιτικής.

1.3. Λόγοι εθνικοποίησης

Με βάση τα ήδη αναφερθέντα είναι δυνατή η ταξινόμηση των λόγων¹¹ εθνικοποίησης των επιχειρήσεων στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας ως εξής:

- Χρηματοοικονομικοί λόγοι
- Κοινωνικοί λόγοι
 - α) ελαχιστοποίηση του κοινωνικού κόστους
 - β) δημιουργία απασχόλησης
 - γ) αποκλεισμός της εκμετάλλευσης των ιδιωτικών μονοπωλίων
 - δ) πρόωθηση μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος
- Οικονομικοί λόγοι
 - α) οικονομική σταθεροποίηση (π.χ. με την ακολουθούμενη κάθε φορά πολιτική τιμών, επενδύσεων και μισθών)
 - β) οικονομική ανάπτυξη (εμπεριέχεται η περιφερειακή ανάπτυξη και ανάπτυξη υποβαθμισμένων περιοχών)
 - γ) αριστοποίηση κατανομής των πόρων
 - δ) αναδιανομή του εισοδήματος (π.χ. με την άσκηση κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής)
- Πολιτικοί λόγοι (μεταφορά μονοπωλιακών επιχειρήσεων στο Δημόσιο, πραγματοποίηση κυβερνητικής πολιτικής, προσπάθεια αποδέσμευσης από το εξωτερικό, ανάπτυξη εγχώριων πηγών και παραγωγής).

Οι σημερινές όμως Δ.Ε. φορτωμένες με γραφειοκρατικό υπερσυγκεντρωτισμό, με συνύπαρξη ογκώδους παρασιτισμού και ταυτόχρονης έλλειψης εξειδικευμένων στελεχών, συγχρόνων μεθόδων οργάνωσης - διοίκησης, ενός δυναμικού συστήματος κατάρτισης ετήσιου προϋπολογισμού βάσει στόχων, καθώς

11. Βλ. αναλυτικότερα: Schnettler Albert, *Öffentliche Betriebe*, Verlag Girardet Essen, 1956, σ. 48-51.

και έλλειψης ενός οργανωτικού και θεσμικού πλαισίου (με σαφή προδιαγραφή των κριτηρίων λειτουργίας και συστηματικοποίηση των σχέσεων μεταξύ Δ.Ε. και Κυβέρνησης), αλλοτριωμένες κάτω από τον πλήρη κομματικό έλεγχο των κυβερνήσεων, απέχουν πολύ από την εκπλήρωση των παραπάνω λόγων δημιουργίας τους.

2. ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ Δ.Ε. ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αναφέρονται εδώ συνοπτικά οι δημόσιοι φορείς που έχουν την ευθύνη του σχεδιασμού και της υλοποίησης της ενεργειακής πολιτικής. Η επιτελική λειτουργία γνωμοδότησης για τη χάραξη της ενεργειακής πολιτικής ανήκει στο Εθνικό Συμβούλιο Ενέργειας, που εντάσσεται οργανικά στο Υπουργείο Συντονισμού. Το Υπουργείο Βιομηχανίας και Ενέργειας έχει την ειδικότερη ευθύνη της ενεργειακής πολιτικής, στα θέματα της οποίας ενέχονται η Εθνική Υπηρεσία Πετρελαιοειδών Ελλάδος, η Διεύθυνση Ενέργειας και η Διεύθυνση Μεταλλείων - Ορυχείων του Υπουργείου. Στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα οι παρακάτω δημόσιες επιχειρήσεις:

2.1. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)

Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), που λειτουργεί υπό τη μορφή Α.Ε., ανήκει εξολοκλήρου στο κράτος, εποπτεύεται από τη Διεύθυνση Ενέργειας του Υπουργείου Βιομηχανίας και έχει το αποκλειστικό προνόμιο της παραγωγής, μεταφοράς και διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας. Σήμερα η ΔΕΗ αποτελεί μία από τις δύο μεγαλύτερες δημόσιες επιχειρήσεις της χώρας από πλευράς απασχολούμενου προσωπικού και κεφαλαίων. Στο τέλος του 1983 η επιχείρηση απασχολούσε περισσότερους από 26 χιλιάδες υπαλλήλους-τεχνικούς, ενώ το σύνολο του ενεργητικού της ξεπερνούσε τα 370 δισ. δραχμές¹².

2.2. Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου (ΔΕΠ)

Η Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου (ΔΕΠ) ιδρύθηκε το 1975 και έχει ως αποστολή την έρευνα και την αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων της χώρας¹³.

12. Βλ. Παράρτημα, σ. 3, Σχημ. Παράσταση Α: «Ετήσια εξέλιξη προσωπικού ΔΕΗ κατά κατηγορίες, και σ. 4, Πίνακα 3: «Δύναμη προσωπικού ΔΕΗ κατά τα έτη 1982-83».

13. Ν. 87/1975 (ΦΕΚ 152Α/25.7.1975) «Περί ιδρύσεως Δημοσίας Επιχειρήσεως

2.3. Ελληνική Εταιρία Επενδύσεων Πετρελαιοειδών και Χημικών (ΕΛΕΠΕΧ)

Η Ελληνική Εταιρία Επενδύσεων Πετρελαιοειδών και Χημικών (ΕΛΕΠΕΧ) Α.Ε. ιδρύθηκε το 1984 με την εξαγορά του διυλιστηρίου καθώς και του δικτύου εμπορίας¹⁴ των προϊόντων της ΕΣΣΟ από το Δημόσιο, με μετόχους τη ΔΕΠ κατά 51% και την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΒΑ) κατά 49%. Η παραπάνω εταιρία χαράσσει την πορεία της με βάση τη λειτουργία της σύμφωνα με αυστηρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια¹⁵. Με την εξαγορά του συνόλου των εγκαταστάσεων της ΕΣΣΟ εξασφαλίστηκε για το ελληνικό δημόσιο ένα δεύτερο διυλιστήριο στη Βόρεια Ελλάδα, αλλά για πρώτη φορά εξασφαλίστηκε η δυνατότητα παρέμβασης στο χώρο της εμπορίας των πετρελαιοειδών στην εσωτερική και διεθνή αγορά, ενώ αντίστοιχο ρόλο παίζουν εθνικές εταιρίες εδώ και δεκαετίες σε άλλες δυτικο-ευρωπαϊκές χώρες, όπως η TOTAL στη Γαλλία, η AGIP στην Ιταλία κ.λπ.

Παράλληλα αποκτήθηκαν τα χημικά και πετροχημικά εργοστάσια, που αποτελούν τη βάση για τη λειτουργία πολλών άλλων βιομηχανιών και βιοτεχνιών¹⁶.

2.4. Ελληνικά Διυλιστήρια Ασπροπύργου (ΕΛΔΑ)

Τα Ελληνικά Διυλιστήρια Ασπροπύργου (ΕΛΔΑ) μέχρι το 1976 αποτελούσαν μικτή επιχείρηση, έκτοτε όμως περιήλθαν εξολοκλήρου στο κράτος

Πετρελαίου», βλ. και Ο.Τ., Φ. 16/19.4.1985, «ΔΕΠ Α.Ε.», σ. 63, βλ. ακόμα *Επιλογή (Οικονομική Επιθεώρηση)*, Μάιος 1981, σ. 492-493, «Έκθεση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου καθηγητού κ. Κ. Κονοφάγου στη Γενική Συνέλευση της Δ.Ε.Π.».

14. Η ΕΛΕΠΕΧ (με σήμα: ΕΚΟ) ελέγχει τις εξής τρεις εταιρίες: Εμπορίας Πετρελαιοειδών με αντικείμενο τις πωλήσεις όλων των πετρελαιοειδών και λιπαντικών στην εσωτερική και διεθνή αγορά, Χημικών Προϊόντων με αντικείμενο την παραγωγή και εμπορία αμμωνίας, αιθυλενίου, διαλυτών, PVC, καυστικής σόδας και χλωρίου, Διυλιστηρίου Θεσσαλονίκης με διυλιστική ικανότητα 3,5 εκατομ. τόν. αργού το χρόνο. Βλ. Παράρτημα, σ. 5, Σχημ. Παράσταση Β: «Ο όμιλος των εταιριών της ΕΚΟ».

15. «... στοχεύουμε στη δημιουργία ενός οικονομικού πλεονάσματος που θα είναι στη διάθεση των μετόχων της εταιρίας. Ενός πλεονάσματος που θα είναι αποτέλεσμα χρησιμοποίησης αυστηρών οικονομικών κριτηρίων στην επιχειρησιακή μας λειτουργία και που θα είναι η βάση της παραπέρα αυτοχρηματοδότησής μας. Για τον Όμιλο Εταιριών ΕΚΟ η δημιουργία οικονομικού πλεονάσματος είναι μονόδρομος και δεν υπάρχουν περιθώρια για ελλείμματα» (ομιλία Διευθύνοντος Συμβούλου Κ. Μανιατόπουλου κατά τη συνέντευξη τύπου 5.3.1985).

16. Βλ. Ο.Τ., Φ. 16/19.4.1984, Ειδικό αφιέρωμα: «Το Ελληνικό Πετρελαϊκό κύκλωμα», σ. 49-64, ειδικότερα «Ο ρόλος της ΕΛΕΠΕΧ Α.Ε. στο ελληνικό πετρελαϊκό κύκλωμα», σ. 53.

(Ανώνυμη Εταιρία του Διυλιστηρίου του Ασπροπύργου)¹⁷.

2.5. Δημοτική Επιχείρηση Φωταερίου Αθηνών (ΔΕΦΑ)¹⁸

Το φωταέριο χρησιμοποιείται σε ελάχιστες ποσότητες, κυρίως από οικιακούς ή βιοτεχνικούς καταναλωτές στην περιοχή της Αθήνας. Η κατανάλωσή του πρόκειται να εξακολουθήσει να είναι αμελητέα στο μέλλον ή και να μηδενιστεί τελείως, εκτός αν ληφθούν δραστικά μέτρα πολιτικής¹⁹.

Από τις παραπάνω επιχειρήσεις επιλέξαμε τη ΔΕΗ για περαιτέρω ανάλυση στο ειδικό μέρος της εργασίας λόγω του μεγέθους, της σπουδαιότητας της λειτουργίας της και του ικανοποιητικά πλούσιου πρωτότυπου υλικού που μας παραχωρήθηκε από τα γραφεία της.

3. Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Δεν αποτελεί σύμπτωση η παρατηρούμενη σε διεθνή κλίμακα κατά τον 20ό αιώνα συγκέντρωση του ενδιαφέροντος και ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας υπό μορφή Δ.Ε. στους τομείς των δημοσίων μεταφορών και της ενέργειας. Γιατί βέβαια στους τομείς αυτούς εμφανίστηκαν προβλήματα μονοπωλιακών καταστάσεων, υψηλής χρηματοδότησης, συνεχούς αύξησης των σταθερών δαπανών κ.ά., προβλήματα που φανέρωναν τον κίνδυνο (risiko) της αποκλειστικής ανάπτυξης της ιδιωτικής επιχείρησης στους παραπάνω τομείς, όπως και την από κοινωνική άποψη ανεπιθύμητη θεώρηση μιας τέτοιας ανάπτυξης.

Στη Γερμανία η παραγωγή και διανομή ηλεκτρισμού και αερίου πραγματοποιείται από επιχειρήσεις που ανήκουν ολοκληρωτικά στο κράτος (VEBA = Vereinigte Elektrizitätsund Bergwerks - AG Hamburg) ή μερικά στο κράτος ή την τοπική αυτοδιοίκηση²⁰.

Στη Γαλλία σχεδόν το σύνολο της ηλεκτροπαραγωγής ελέγχεται από τη

17. Η διυλιστική του ικανότητα ανέρχεται σε 5.000.000 MT αργού το χρόνο. Σήμερα υπάρχει ένα πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου αυτού, που αποβλέπει στη μείωση της αυτοκατανάλωσής του.

18. Ν. 2234/1952 (ΦΕΚ 280Α/7.10.1951 «Περί της Δημοτικής Επιχειρήσεως Φωταερίου Αθηνών»).

19. Βλ. Σαμουηλίδης Ε., *Ανάλυση των Ενεργειακών Αναγκών της Ελληνικής Οικονομίας*, Εκδ. ΚΕΠΤΕ, σ. 42-43.

20. Schnettler A., *ένθ' ανωτ.*, σ. 310-325.

δημόσια επιχείρηση Electricité de France (E.D.F.)²¹, που πήρε τη θέση 2.400 επιχειρήσεων που ασχολούνταν με την παραγωγή ενέργειας. Ιδρύθηκε με το Νόμο της 8.4.1946, που συμπληρώθηκε με το Ν. της 1.9.1949 για την ίδρυση της δημόσιας επιχείρησης Gaz de France (G.d.F.), που έχει σήμερα το μονοπώλιο της διανομής του αερίου. Οι λόγοι που δίνονται για τη δημοσιοποίηση των παραπάνω επιχειρήσεων είναι ουσιαστικά χρηματοοικονομικοί (έλλειψη υψηλού κεφαλαίου για αναγκαίες επενδύσεις από μέρους των ιδιωτικών επιχειρήσεων) και πολιτικοί. Μεταξύ των δύο αυτών επιχειρήσεων που ασχολούνται με την παραγωγή και διάθεση (στο εσωτερικό και εξωτερικό) ενέργειας έχει υπογραφεί συμφωνία (15.12.1951) συνεργασίας με σκοπό την αρμονική λειτουργία και συστηματοποίηση των επιχειρηματικών τους πράξεων.

Στην *Ιταλία* την παραγωγή, μεταφορά και διανομή της ενέργειας έχει αναλάβει η δημόσια επιχείρηση ENEL (Ente nazionale per l' energia elettrica). Ιδρύθηκε το 1962 με τη δημοσιοποίηση μεμονωμένων ιδιωτικών επιχειρήσεων, για την οποία ασκήθηκε έντονη κριτική μέσω του τύπου (λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας υπό τον έλεγχο του αρμόδιου υπουργού).

Τέλος στο *Ηνωμένο Βασίλειο* υπάρχει αποκέντρωση ως προς την παραγωγή και τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας. Έτσι η παραγωγή και μεταφορά ανήκουν στις αρμοδιότητες της Central Electricity Generating Board (C.E.G.B.), ενώ η διανομή γίνεται από δώδεκα γεωγραφικά κατανεμημένες εγκαταστάσεις επιχειρήσεων (Area Electricity Boards)²².

Υπό μορφή δημοσίων επιχειρήσεων λειτουργούν, στο *Ηνωμένο Βασίλειο* και οι επιχειρήσεις άνθρακα (National Coal Board)²³ και αερίου (το Gas Council έχει το συντονιστικό ρόλο, ενώ η παραγωγή και διανομή γίνεται από τοπικά εγκαταστημένες επιχειρήσεις - Area Boards).

21. Η βιομηχανία άνθρακα της Γαλλίας (Carbottage de France) ιδρύθηκε με το Ν. της 17.5.1946. Η E.D.F. εθθνεται για το 80% της παραγωγής και το 96% της διανομής ηλεκτρισμού στη Γαλλία, Schnettel A., *ένθ' ανωτ.*, σ. 332, Προβόπουλος Γ., *ένθ' ανωτ.*, σ. 46 και Panagopoulos Th., *Die offentlichen Unternehmen in Kriechenland und die Rechtsfolgen der Assoziation mit der EWK*, Athen, 1969, σ. 37.

22. Βλ. Παράρτημα, σ. 6, σχημ. παράσταση Γ, Reed P. W., *The Economics of Public Enterprise*, London, 1973, σ. 115-117 και Reid G. and Allen K., *ένθ' ανωτ.*, σ. 27-28.

23. Κατέχει το μονοπώλιο της παραγωγής άνθρακα, δεν έχει όμως θέση μονοπωλίου παραγωγής προϊόντων-καυσίμων, έτσι ώστε να μην αποφεύγει τον ανταγωνισμό με την C.E.G.B. και τη βιομηχανία αερίου Mitchell Joan, *Price Determination and Prices Policy*, Economics and Society Series No 5, London, 1978, σ. 137-138 περί: «Competition between Gas and Electricity».

Στα πλαίσια αυτής της εργασίας δεν θα επεκταθούμε στην ανάπτυξη της λειτουργίας των παραπάνω δημοσίων επιχειρήσεων, αλλά περιοριζόμαστε μόνο στη χωροταξική συστηματοποίησή τους.

III. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ - ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) ιδρύθηκε το 1950 με το Ν. 1468/1950 με σκοπό την κατασκευή και την εκμετάλλευση υδροηλεκτρικών και θερμοηλεκτρικών εργοστασίων, καθώς και την εγκατάσταση εθνικού δικτύου προς μεταφορά και διάθεση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

Μέχρι το 1956 λειτουργούσαν στην Ελλάδα περί τις 400 Ηλεκτρικές Επιχειρήσεις (ιδιωτικές, δημοτικές, κοινοτικές)²⁴, οπότε ψηφίστηκε ο Νόμος 3523/1956, με τον οποίο το κράτος κήρυξε τη λήξη των προνομίων και αδειών λειτουργίας όλων των Η.Ε. και επεξέτεινε αντίστοιχα το προνόμιο της ΔΕΗ για τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας σε όλη τη χώρα, με την εντολή

24. Το 1956 λειτουργούσαν στην Ελλάδα οι ακόλουθες Η.Ε.:

<i>Είδος Η.Ε.</i>	<i>Ηπειρωτική Ελλάδα</i>	<i>Νησιά</i>	<i>Σύνολο</i>
Ιδιωτικές με απλή άδεια	155	108	263
Ιδιωτικές με προνομιακή άδεια	42	12	54
Δημοτικές ή Κοινοτικές	34	24	58
Χωρίς άδεια	2	8	10
Σύνολο	233	152	385

(σημείωση: απλή άδεια = την παραχωρούσε το αρμόδιο Υπουργείο, ανακλητή κάθε στιγμή; προνομιακή άδεια = την παραχωρούσε ο αντίστοιχος Δήμος ή Κοινότητα με καθορισμένη χρονική διάρκεια).

Παράλληλα υπήρχαν στην Αττική η Ηλεκτρική Εταιρεία Αθηνών - Πειραιώς (ΗΕΑΠ) και 19 άλλες μικρές ηλεκτρικές εκμεταλλεύσεις (μόνο για διανομή). Η ΗΕΑΠ ήταν ιδιωτική ελεγχόμενη και διοικούμενη από την White Hall Group του Λονδίνου και είχε αναλάβει με σύμβαση με το Δημόσιο την ηλεκτροδότηση της περιφέρειας της Πρωτεύουσας και των περιχώρων της. Βλ. αναλυτικά: Βασιλακόπουλος Σπ., «Η εξαγορά των Η.Ε. στην Ελλάδα», στο περιοδικό *Ηλεκτρική Ενέργεια*, Τεύχος 1/1982, 2/1983, 3/1983, 5/1984, 6/1984 και 7/1984.

γι' αυτό το σκοπό να προβεί η ίδια και στην εξαγορά όλων των ηλεκτρικών εκμεταλλεύσεων.

Σήμερα η ΔΕΗ, από τις μεγαλύτερες δημόσιες επιχειρήσεις της χώρας από άποψη απασχολούμενων κεφαλαίων και προσωπικού, ανήκει εξολοκλήρου στο κράτος και έχει το αποκλειστικό προνόμιο της παραγωγής, μεταφοράς και διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας. Με το Ν. 134/1975 μάλιστα ενσωματώθηκαν στη ΔΕΗ και τα Λιγνιτωρυχεία Πτολεμαΐδας (ΛΙΠΤΟΛ Α.Ε.), με αποτέλεσμα σήμερα η ΔΕΗ να ελέγχει και την παραγωγή του λιγνίτη.

Ακολουθώντας την οικονομική ανάπτυξη, η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας σημείωσε σημαντική αύξηση. Συγκεκριμένα η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας έφτασε το 1983 τις 21.940 GWH, ενώ η αντίστοιχη κατανάλωση το 1970 ήταν 8.358 GWH (αύξηση κατά 162,5% σε διάστημα 14 χρόνων). Για το 1983 η κατανάλωση οικιακής χρήσης αντιπροσωπεύει ποσοστό 30,8% των συνολικών πωλήσεων από τη ΔΕΗ ηλεκτρικής ενέργειας, η κατανάλωση εμπορικής χρήσης 12,7%, η βιομηχανική χρήση 50,0% της συνολικής κατανάλωσης και τέλος η κατανάλωση για τις λοιπές χρήσεις (γεωργική έλξη, δημόσια καταστήματα και δημοτικός φωτισμός) ποσοστό 6,5% της συνολικής κατανάλωσης²⁵.

Για την αντιμετώπιση της διαχρονικής αύξησης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και των σχετικών προβλημάτων καθορίζονται οι παρακάτω στόχοι του Αναπτυξιακού Προγράμματος της ΔΕΗ:

- α) Αξιοποίηση και ορθολογική εκμετάλλευση των εγχώριων ενεργειακών πόρων (λιγνίτη, τύρφη, υδροδυναμικού)²⁶.
- β) Εξοικονόμηση ενέργειας σε όλες τις φάσεις του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (παραγωγή — μεταφορά — διανομή — κατανάλωση).
- γ) Αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού για τις ενεργειακές επενδύσεις.
- δ) Έρευνα και ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ώστε να δοθούν λύσεις στα προβλήματα της εξάρτησης από την εισαγόμενη ενέργεια, τις υψηλές συναλλαγματικές δαπάνες, τη χαμηλή απόδοση και της κάλυψης του σοβαρού ελλείμματος ύψους 1.475 εκατομ. δρχ. που παρουσιάζει η ΔΕΗ κατά το τέλος χρήσης του 1983.

25. Βλ. Παράρτημα, Πίνακες 4 και 5, σ. 7 και Σχηματικές Παραστάσεις Δ και Ε, σ. 8 και 9 αντίστοιχα.

26. Βλ. σχετικά Συνέντευξη του Υπουργού Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Ευάγγ. Κουλουμπή στον Γιάννη Μαντά, «Στήριγμα της αυτοδύναμης ανάπτυξης ο ενεργειακός τομέας», στο περιοδικό *Ηλεκτρική Ενέργεια*, τεύχος 1/1982, σ. 2-5.

2. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΣΤΗ ΔΕΗ

Το θέμα του προσδιορισμού του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας και της χάραξης της τιμολογιακής πολιτικής της ΔΕΗ αποτέλεσε και αποτελεί το επίκεντρο συζητήσεων και αντικρουόμενων προτάσεων οικονομολόγων που αναζητούν λύσεις πάνω σ' αυτό. Στα πλαίσια της εργασίας αυτής δεν φιλοδοξούμε να δώσουμε απάντηση στα δύσκολα αυτά ερωτήματα, αλλά θα προσπαθήσουμε μία προσέγγιση των σχετικών στόχων και προβλημάτων.

2.1. Στόχοι τιμολογιακής πολιτικής

Ως στόχοι της τιμολογιακής πολιτικής εμφανίζονται:

α) Καταναμητική αποτελεσματικότητα

Στον ιδρυτικό νόμο της ΔΕΗ (Ν. 1468/1950) καθορίζεται ρητά ότι η λειτουργία της επιχείρησης αποβλέπει στο «δημόσιο συμφέρον», έννοια της οποίας βέβαια το περιεχόμενο είναι αρκετά αόριστο, ώστε να στηρίξουμε σ' αυτή την τιμολογιακή πολιτική της επιχείρησης. Αν δεχτούμε ότι αναφέρεται στην ελαχιστοποίηση του κοινωνικού κόστους, δηλ. της θυσίας στην οποία υποβάλλεται το κοινωνικό σύνολο για την ικανοποίηση των αναγκών του σε ηλεκτρική ενέργεια, θα πρέπει να στηρίξουμε την αποστολή των τιμών προσφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην εναρμόνιση μεταξύ κοινωνικού κόστους από τη μια πλευρά και κοινωνικού όφελους από την άλλη²⁷. Έτσι η ΔΕΗ θα πρέπει να πληροφορεί τους καταναλωτές σχετικά με το πραγματικό κόστος που συνεπάγεται στο κοινωνικό σύνολο η προσφορά της ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να δίνεται σ' αυτούς η δυνατότητα ορθολογικής συμπεριφοράς ως προς τη χρησιμοποίησή της. Η διατήρηση, π.χ., των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος για ορισμένο χρονικό διάστημα σε χαμηλά σχετικά επίπεδα δεν αποθάρρυνε τη ζήτηση στην ενδεδειγμένη από κοινωνική άποψη έκταση²⁸.

Στόχος λοιπόν μιας ορθολογικής τιμολογιακής πολιτικής στη διάθεση της ηλεκτρικής ενέργειας είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής κατανομής και χρησιμοποίησης των περιορισμένων (εξαντλήσιμων) οικονομικών πόρων μεταξύ της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και της λοιπής εθνικής οικονομίας²⁹.

27. «Είναι απαραίτητο το όφελος που απορρέει από τη χρήση της προσφερόμενης Η/Ε να είναι τουλάχιστον ίσο με το ελαχιστοποιημένο κόστος», Κανελλόπουλος Α., *ένθ' ανωτ.*, σ. 124.

28. Βλ. *Επιλογή* (Οικονομική Επιθεώρηση), Νοέμβριος 1981, «Η πολιτική τιμών της ΔΕΗ», σ. 986-987.

29. Βλ. σχετικά με την έννοια της «καταναμητικής αποτελεσματικότητας», Προβόπουλος Γ., *ένθ' ανωτ.*, σ. 161.

β) Διασφάλιση οικονομικής αυτόρκειας

Στον ιδρυτικό και πάλι νόμο της ΔΕΗ αναφέρεται ρητά η υποχρέωσή της για τη διασφάλιση της οικονομικής της αυτόρκειας³⁰. Η παραπάνω λοιπόν επιχείρηση θα πρέπει με τα έσοδά της, όχι απλώς να καλύπτει τις δαπάνες της (περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων), αλλά επιπλέον να πραγματοποιεί οικονομικό πλεόνασμα για να αυτοχρηματοδοτεί σ' ένα βαθμό και τις αναπτυξιακές της ανάγκες. Για να επιτύχει το παραπάνω οικονομικό αποτέλεσμα η επιχείρηση πρέπει να ακολουθήσει μία από τις παρακάτω εναλλακτικές λύσεις (αύξηση τιμών, μείωση του κόστους παραγωγής, βελτίωση της παραγωγικότητας) ή συνδυασμό αυτών. Σε περίπτωση πάντως αδυναμίας αυτοχρηματοδότησής της, η Δημόσια Επιχείρηση καταφεύγει αναγκαστικά στη δανειοδότηση ή στην προικοδότηση εκ μέρους του Δημοσίου³¹.

Η αρχή της οικονομικής αυτοδυναμίας εκφράζεται πολλές φορές (ανάλογα βέβαια με την ποσοτική της υπόσταση) ως ανασταλτικός παράγοντας της καταναμητικής αποτελεσματικότητας και της δίκαιης μεταχείρισης των καταναλωτών.

γ) Δίκαιη μεταχείριση των καταναλωτών

Στόχος της τιμολογιακής πολιτικής θα πρέπει βασικά να είναι η επιβάρυνση του καταναλωτή με το πραγματικό κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνει. Η απόκλιση όμως του παραπάνω στόχου από την έννοια της κοινωνικής δικαιοσύνης, την άσκηση αναπτυξιακής πολιτικής σε ορισμένους κλάδους και από την άσκηση πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης επιβάλλουν την απομάκρυνση από το στόχο αυτό.

2.2. Προβληματισμοί κατά τον καθορισμό του κόστους και των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας

Στη συνέχεια εξετάζουμε τα βασικά προβλήματα που δυσχεραίνουν την εκτίμηση του κόστους και τον καθορισμό ορθολογικής τιμολογιακής πολιτικής.

30. Το άρθρο 1 παρ. 2β του ΒΔ 28/28.1.1951 περί ΔΕΗ ορίζει ότι αντικείμενα της δράσης της ΔΕΗ είναι «η πώλησις της ηλεκτρικής ενέργειας επί κέρδει, προοριζόμενη αποκλειστικώς διά την εξασφάλισιν της οικονομικής αυταρκειας της ΔΕΗ, την επέκτασιν των εργοστασίων και των δικτύων αυτής και την ανάπτυξιν των εργασιών της, συμφώνως προς τας ειδικότερας διατάξεις του παρόντος».

31. Βλ. Πανταζόπουλος Σ., *ένθ' ανωτ.*, «Σύντομος επισκόπησις των επιχειρημάτων κατά και υπέρ της επιδιώξεως κερδών», σ. 160-167.

α) Ανεξαρτητοποίηση τιμολογίων από γεωγραφική διαφοροποίηση

Τα τιμολόγια της ΔΕΗ έχουν σχεδιαστεί, ώστε να αντανakλούν το κόστος για κάθε κατηγορία καταναλωτών και να είναι ενιαία, ανεξάρτητα από το γεωγραφικό διαμέρισμα, σ' όλη τη χώρα. Η εφαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής αυτής αποτέλεσε προϊόν της κυβερνητικής πολιτικής και κάποιας ερμηνείας του Ν. 3523/1956 άρθρο 4 παρ. 2³² (περί αναλήψεως υπό της ΔΕΗ του προνομίου της διανομής), για την αποσύνδεση του χρόνου της εξαγοράς και ενοποίησης με το εθνικό δίκτυο από την τιμολογιακή πολιτική, γιατί αλλιώς θα απέβαινε σε βάρος εκείνων των καταναλωτών των τοπικών επιχειρήσεων που θα απορροφόνταν αργότερα από τη ΔΕΗ. Η μεταβατική όμως αυτή διάταξη επικράτησε, ώστε «καταναλωτές της αυτής κατηγορίας χρήσεως διαφόρων γεωγραφικών διαμερισμάτων χρεούνται με τις ίδιες τιμές ανεξαρτήτως της γεωγραφικής διαφοροποίησης του κόστους της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας».

Μ' αυτό τον τρόπο όμως δημιουργείται διαφυγή εσόδων για τη ΔΕΗ από υποκοστολόγηση κατά περιπτώσεις της ενέργειας, γιατί στα νησιά, για παράδειγμα, η παραγωγή ενέργειας έχει κόστος πολύ ψηλότερο του διασυνδεδεμένου συστήματος. Έτσι καταλήγουμε σε ένα σύνδρομο συγκρουόμενων τάσεων, όπου από τη μια μεριά η οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη είναι πολύ σημαντική υπόθεση για τη χώρα μας, ώστε να επιδοτείται μέσω των τιμών της προσφερόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΔΕΗ, από την άλλη όμως η ΔΕΗ συνθλίβεται κάτω από το βάρος των επιδοτήσεων αυτών και η λειτουργία της απομακρύνεται από τα ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

β) Η θεωρία της διαμόρφωσης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας ως μέσο εξυπηρέτησης άλλων σκοπών

Ο ρόλος των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας δεν αντιμετωπίζεται στην ελληνική πραγματικότητα με την πρόπευσα σοβαρότητα, με αποτέλεσμα συχνά να γίνεται μία ταύτιση της ηλεκτρικής ενέργειας με την έννοια «του δημόσιου αγαθού». Έτσι συχνά ο υποβιβασμός του ρόλου των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας ως μέσου εξυπηρέτησης άλλων στόχων παίρνει τη μορφή της παρακάτω απλοποιημένης θεωρίας: «Η ΔΕΗ λειτουργεί σαν κρατικό μονοπώλιο για να εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον όπως αυτό προσδιορίζεται από την

32. «Από της ενάρξεως της μεταβατικής περιόδου αι τιμαί πωλήσεως του ηλεκτρικού ρεύματος καθορίζονται υποχρεωτικώς ίσαι προς τα δι' εκάστην κατηγορίαν χρήσεως τιμολόγια της ΔΕΗ, εφ' όσον ταύτα είναι κατώτερα των εφαρμοζομένων υπό της Επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως...».

εκάστοτε κυβερνητική πολιτική, συνεπώς οι επιδοτήσεις που τυχόν γίνονται μέσω των τιμών της προσφερόμενης ηλεκτρικής ενέργειας αντισταθμίζονται από το προκύπτον οικονομικό και κοινωνικό όφελος, κατά την εκτίμηση πάντα της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής. Ακόμη το ότι η ΔΕΗ κατά κανόνα δεν αποζημιώνεται για τις διενεργούμενες μέσω των τιμών της επιδοτήσεις, δεν έχει από μακροοικονομική σκοπιά μεγάλη σημασία, εφόσον τελικά το κράτος καλύπτει ή εγγυάται για την κάλυψη των χρηματοδοτικών της αναγκών». Η παραπάνω θεώρηση έχει ως συνέπεια την εξαφάνιση από το προσκήνιο των στόχων κάθε έννοιας οικονομικής αποτελεσματικότητας καθώς και την ανευθυνότητα στη διαχείριση κολοσσιαίων πόρων από τη ΔΕΗ.

γ) *Η διάσταση του χρόνου ως καθοριστικό κριτήριο διαμόρφωσης κόστους και τιμών*

Η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας παρουσιάζει περιοδικές διακυμάνσεις (ωριαίες, ημερήσιες, εβδομαδιαίες, μηνιαίες ή εποχιακές)³³, που σημαίνει ότι το σύστημα πρέπει να έχει εγκαταστήσει τόση ισχύ, ώστε να ικανοποιεί τη μέγιστη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας ή ζήτηση αιχμής (peak demand) στη συγκεκριμένη στιγμή που εκδηλώνεται, άσχετα αν κατά τον υπόλοιπο χρόνο η ζήτηση είναι μικρότερη και μένει αχρησιμοποίητο μέρος της συνολικής ισχύος του συστήματος. Αυτό οφείλεται στη μη δυνατότητα αποθεματοποίησης της ηλεκτρικής ενέργειας. Κατά συνέπεια η χρέωση της ηλεκτρικής ενέργειας με βάση την αρχή ότι ο καταναλωτής είναι υπεύθυνος να καλύψει το κόστος που υπέβαλε στο σύστημα με την αυξημένη του ζήτηση θα υποχρέωνε τον καταναλωτή αιχμής να επιβαρυνθεί με το κόστος της επιπρόσθετης απαιτούμενης ισχύος (εκτός του λειτουργικού κόστους)³⁴. Η διάσταση όμως του χρόνου δεν πρέπει να εξετάζεται μόνο όσον αφορά τη διαφοροποιημένη ζήτηση του καταναλωτή, αλλά πρέπει να επεκταθεί και στην απεικόνιση της ύπαρξης μιας σχέσης διάρκειας μεταξύ του συνδεδεμένου καταναλωτή και της ΔΕΗ. Έτσι η ΔΕΗ είναι υποχρεωμένη να ανανεώνει τις εγκαταστάσεις της για λόγους φυσικής φθοράς ή τεχνικής ή οικονομικής απαξίωσης και συγχρόνως να μεριμνά για τη συνεχή ανάπτυξη αυτών, για την κάλυψη της διαρκώς αυξανόμενης ζήτησης φορτίου³⁵.

33. Οι λόγοι των περιοδικών αυτών διακυμάνσεων είναι εύκολο να ερμηνευτούν: π.χ. το χειμώνα υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση για θέρμανση και φωτισμό απ' ό,τι το καλοκαίρι: είναι πολύ χαμηλότερη η ισχύς που ζητείται από τις βιομηχανίες κατά το Σαββατοκύριακο κ.λπ.: βλ. αναλυτικότερα: Reed P.W., *ένθ' ανωτ.*, σ. 102-103.

34. Βλ. αναλυτικότερα Reed P. W., *ένθ' ανωτ.*, σ. 111-115 (και σχηματική παράσταση, Figure 5.7.: «Peak and off-peak demand and pricing for electricity», σ. 113.

35. Για παράδειγμα, μια αύξηση της ζήτησης φορτίου κατά ένα KW στη χαμηλή τάση

Συμπερασματικά αναφέρουμε ότι στοιχεία του κόστους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής είναι:

- Το κόστος εγκατεστημένης ισχύος. Πρόκειται για το κόστος που υποβάλλεται το σύστημα για την αύξηση της ισχύος παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι απαραίτητη για τη μόνιμη αύξηση της ζήτησης φορτίου (περιλαμβανομένων τόκων και αποσβέσεων στην κεφαλαιουχική δαπάνη για την εγκατάσταση της νέας ισχύος).
- Το λειτουργικό κόστος, που περιλαμβάνει το κόστος λειτουργίας, καυσίμων και εργασίας.
- Το κόστος καταναλωτή, που αναφέρεται στο κόστος μέτρησης και χρέωσης του νεοσυνδεδεμένου καταναλωτή.

δ) Η διαφοροποίηση των καταναλωτών ως προς το επίπεδο τάσης

Το επίπεδο τάσης που συνδέεται ένας καταναλωτής με το σύστημα παίζει σημαντικό ρόλο για τον καθορισμό του κόστους που φέρει το σύστημα για την ικανοποίηση της αυξημένης ζήτησης φορτίου του συγκεκριμένου καταναλωτή³⁶. Η υψηλή τάση (ΥΤ) διανέμεται στους καταναλωτές ΥΤ ή μετασχηματίζεται σε μέση τάση (ΜΤ), που διανέμεται πάλι σε καταναλωτές ΜΤ ή μετασχηματίζεται σε χαμηλή τάση για τους οικιακούς καταναλωτές. Γίνεται λοιπόν φανερό ότι το κόστος του ενός ΚWΗ είναι διαφορετικό, αν ο καταναλωτής ζητεί ηλεκτρική ενέργεια στην Υ.Τ., Μ.Τ. ή Χ.Τ., όπου το είδος της τάσης καθορίζεται από τη χρήση, για την οποία προορίζεται η ηλεκτρική ενέργεια (βιομηχανική, βιοτεχνική, οικιακή).

2.3. Τιμολογιακές ρυθμίσεις και εξέλιξη μέσων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας

Τα τιμολόγια της ΔΕΗ είχαν γενικά σχεδιαστεί, ώστε να αντανακλούν το μέσο κόστος παραγωγής, για κάθε κατηγορία καταναλωτών, και να είναι ενιαία σ' όλη τη χώρα. Τα τιμολόγια αυτά διαμορφώνονταν από τρεις συνιστώσες: τη βασική τιμή³⁷, τη ΡΑΚ (βασισμένη στη δαπάνη των καυσίμων των σταθμών παραγωγής της ΔΕΗ) και τη ΡΑΜΗ (βασισμένη στο δείκτη των

(από τη σύνδεση ενός νέου οικιακού καταναλωτή με το σύστημα) σημαίνει για τη ΔΕΗ ότι αναλαμβάνει την υποχρέωση να του παρέχει το ζητούμενο φορτίο πάνω σε μια διαρκή βάση, αναλαμβάνει δηλ. να εγκαταστήσει την απαραίτητη πρόσθετη ισχύ και επιπλέον επιβαρύνεται με το μελλοντικό κόστος λειτουργίας, συντήρησης και αντικατάστασής της.

36. Με τη βοήθεια της Σχηματικής Παράστασης ΣΤ, Παράρτημα, σ. 10, γίνεται κατανοητή η διαφοροποίηση του κόστους του συστήματος στα διάφορα επίπεδα τάσης.

37. Με βάση το μέσο λογιστικό ιστορικό κόστος.

μέσων μηνιαίων αποδοχών υπαλλήλων και των δύο φύλων βιομηχανίας και βιοτεχνίας της ΕΣΥΕ)³⁸.

Τα τιμολόγια αυτά έπαψαν όμως να έχουν την αποδοτικότητα για την οποία είχαν σχεδιαστεί και πολύ περισσότερο την αποδοτικότητα που επιβάλουν οι σημερινές περιστάσεις, γιατί αφενός μεν διαφοροποιήθηκαν στοιχεία που συνθέτουν το κόστος, αφετέρου δε οι ρήτρες αναπροσαρμογής εφαρμόζονταν σε μέρος μόνο των καταναλωτών και κάλυπταν μέρος μόνο των παραγόντων που επηρεάζουν το κόστος.

Μια αύξηση των βασικών τιμών κατά 15% το 1979 για ένα μέρος των καταναλωτών δεν έδωσε λύση στο θέμα. Οι έγκαιρες ορθολογικές αναπροσαρμογές των βασικών τιμών πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας αποτελούν αναγκαίο μέτρο για τη διατήρηση της απαιτούμενης πιστοληπτικής επιφάνειας της επιχείρησης. Τον Αύγουστο του 1979 έγινε μια προσπάθεια για προτροπή εξοικονόμησης και καλής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας με τη θέσπιση και τρίτου κλιμακίου ψηλότερης τιμής για την κατανάλωση πέρα των 400 KWH ανά μήνα, στο τιμολόγιο οικιακής χρήσης. Τελικά το μέτρο δεν απέδωσε γιατί αφορούσε ποσοστό μόνο 3% των καταναλωτών οικιακής χρήσης³⁹. Ακολούθησαν διάφορες τιμολογιακές ρυθμίσεις μέχρι το 1984, που αποφασίστηκε η εφαρμογή νέων τιμολογίων με βάση το μακροχρόνιο οριακό κόστος⁴⁰. Οι τιμολογιακές ρυθμίσεις του 1984 οδήγησαν στη διαμόρφωση των μέσων τιμών που φαίνονται στο συνημμένο πίνακα 9⁴¹.

Στη σχηματική παράσταση ΣΤ⁴² του Παραρτήματος και τον Πίνακα 10⁴³ φαίνεται το μέσο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας για το 1984 κατά τάση και η ποσοστιαία σύνθεση των δαπανών εκμετάλλευσης, όπως και η αντίστοιχη δαπάνη ανά KWH που πουλήθηκε.

Πάνω σ' αυτά σημειώνουμε τα παρακάτω:

- α) Το μέσο κόστος αυξάνει κατά 20% περίπου, από την Υψηλή στη Μέση Τάση και κατά 50% από τη Μέση στη Χαμηλή Τάση.

38. Βλ. σχετικά Ανδριώτης Γ., «Για μια νέα τιμολογιακή πολιτική της ΔΕΗ σε αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση στην υπηρεσία του λαού», εισήγηση στο Διεθνές Σεμινάριο του 1982, «Εργατική συμμετοχή - κοινωνικοποίηση - αυτοδιαχείριση», Εκδ. ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, Αθήνα, 1983, σ. 421-428.

39. *Ισολογισμός και έκθεση πεπραγμένων 1979*, Αθήνα, 1981, Πίνακας Β1: «Οικιακή Χρήση. Κατανομή των πελατών ανάλογα με την κατανάλωσή τους», σ. 40.

40. Βλ. για τον υπολογισμό του ΜΟΚ παραγωγής σε τιμές 1984 και το μέσο κόστος Δρχ./KWH Παράρτημα, Πίνακες 6, 7 και 8, σ. 11, 12 και 13 αντίστοιχα, Πηγή: «Τιμολογιακές ρυθμίσεις και εξέλιξη μέσων τιμών για την περίοδο 1982-1984», από το Τμήμα Προϋπολογισμού ΔΕΗ.

41. Βλ. Παράρτημα, Πίνακας 9, σ. 15.

42. Παράρτημα, σ. 10.

43. Παράρτημα, σ. 16, βλ. και Σχηματική Παράσταση Ζ, Παράρτημα, σ. 16α.

- β) Η μισθοδοσία που βαρύνει την εκμετάλλευση αποτελεί το 17,5% του συνόλου των δαπανών, ενώ κατά μέσο όρο επιβαρύνει την ΚWH κατά 0,948 δρχ.
- γ) Σημειώνεται η μεγάλη συμμετοχή των τόκων στις δαπάνες εκμετάλλευσης (30% περίπου) και η μικρή συμμετοχή των αποσβέσεων, λόγω του ότι αυτές υπολογίζονται στο ιστορικό κόστος.

2.4. Σύγκριση τιμών ηλεκτρικής ενέργειας με άλλες χώρες

Στους πίνακες 11, 12, 13, 14 και 15⁴⁴ φαίνονται οι τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος για την οικιακή χρήση για μεσαίες βιομηχανίες και για μεγάλες βιομηχανίες σε διάφορες Ευρωπαϊκές Χώρες κατά τον Ιανουάριο του 1984. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι οι τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος για οικιακή χρήση είναι από τις φθηνότερες στην Ευρώπη, ενώ για τη βιομηχανική χρήση πολύ κάτω του μέσου όρου.

3. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΕΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ⁴⁵

Ο κύριος αντικειμενικός σκοπός της βάσει των αριθμοδεικτών πραγματοποιούμενης ανάλυσης είναι η διευκόλυνση στην ερμηνεία των δύο βασικών λογιστικών καταστάσεων (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως) που δημοσιεύονται από τη ΔΕΗ. Ανάλογα δε με τις διάφορες οικονομικές πτυχές της δραστηριότητας της επιχείρησης, οι αριθμοδείκτες μπορούν να ταξινομηθούν στις παρακάτω κατηγορίες:

- α) *Αριθμοδείκτες Ρευστότητας (Liquidity ratios)*, που μετρούν την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της κατά το χρόνο λήξης τους.
- β) *Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης (Leverage ratios)*, που μετρούν το βαθμό της χρηματοδότησης της επιχείρησης με δανεισμό.
- γ) *Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας (Activity ratios)*, που μετρούν το βαθμό αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων, που απασχολούνται από την επιχείρηση.

44. Βλ. Παράρτημα, σ. 17, 18, 19 και Σχηματική Παράσταση Η, σ. 20.

45. «Η σχέση ενός στοιχείου μιας χρηματοοικονομικής κατάστασης προς ένα άλλο στοιχείο της ίδιας ή άλλης χρηματοοικονομικής κατάστασης εκφρασμένη σε απλή μορφή είναι γνωστή ως δείκτης ή αριθμοδείκτης (financial ratio)», Παπαδόπουλος Δ., *Ανάλυση χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Επιχείρησης*, Τόμος Β', Θεσσαλονίκη, 1983, σ. 152.

δ) *Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας* (Profitability ratios), που μετρούν τη συνολική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης βάσει των πραγματοποιηθέντων ποσοστών απόδοσης επί των πωλήσεων και επί των επενδυσθέντων κεφαλαίων.

Στη συνέχεια υπολογίζουμε και αναλύουμε τους αναφερθέντες αριθμοδείκτες με βάση τα χρηματοοικονομικά δεδομένα των Ισολογισμών και των Αποτελεσμάτων Χρήσεως της ΔΕΗ για μια δεκαετία (1974-1983). Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ερμηνεία των αριθμοδεικτών αυτών γίνεται πάντα με μεγάλη επιφύλαξη⁴⁶, λόγω του ότι οι αριθμοδείκτες επηρεάζονται, εκτός από τις εσωτερικές συνθήκες που επικρατούν στην επιχείρηση, και από άλλους παράγοντες, όπως γενικές οικονομικές συνθήκες, κατάσταση του ενεργειακού προβλήματος, πολιτικές της διοίκησης, καθώς και αρχές λογιστικής που εφαρμόζονται από τη ΔΕΗ.

3.1. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής (ή γενικής) ρευστότητας⁴⁷ είναι το πηλίκο της διαίρεσης των κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων διά των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ο δείκτης αυτός στη ΔΕΗ βαίνει τα τελευταία χρόνια (1982 και 1983) αυξανόμενος σε σχέση με τα προηγούμενα, δείχνοντας έτσι ότι η βραχυχρόνια αξιοπιστία της επιχείρησης⁴⁸ αυξήθηκε τελευταία έναντι των προηγούμενων ετών.

Σε σύγκριση με τις άλλες δημόσιες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (π.χ. ΟΣΕ), η θέση της ΔΕΗ σχετικά με τη δυνατότητα ικανοποίησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της είναι σε καλό επίπεδο. Ο δείκτης άμεσης ρευστότητας υπολογίζεται με την αφαίρεση, στον αριθμητή, από το σύνολο των κυκλοφοριακών περιουσιακών του ύψους των αποθεμάτων, καθότι τα αποθέματα αποτελούν, μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων του κυκλοφορούντος Ενεργητικού, το μόνο στοιχείο που παρουσιάζει μικρή ρευστότητα με ενδεχόμενη την

46. Εφόσον δεν γίνεται σαφής διάκριση σε ελλείμματα, που οφείλονται σε μη αποτελεσματική διαχείριση και σε ελλείμματα (ή μέρος αυτών), που απλά μεταφέρουν στη ΔΕΗ το κόστος μιας συγκεκριμένης οικονομικής, κοινωνικής ή περιφερειακής πολιτικής, δεν μπορούμε να μιλήσουμε υπεύθυνα για αναποτελεσματικότητα και προβληματικότητα.

47. Παπαδόπουλος Δ., *ένθ' ανωτ.*, σ. 182 επ.

48. Γιατί δείχνει το βαθμό, στον οποίο οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις των πιστωτών καλύπτονται από περιουσιακά στοιχεία, που αναμένεται να μετατραπούν σε μετρητά κατά την περίοδο, που κατά προσέγγιση αντιστοιχεί στην περίοδο λήξης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας για τη ΔΕΗ (1974-1983)

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Αριθμ. Κυκλοφοριακής Ρευστότητας										
A.K.P. = $\frac{\text{Κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$	1,16	1,36	1,30	1,5	1,23	1,25	1,42	1,23	1,65	1,78
Αριθμ. 'Άμεσης Ρευστότητας										
A.A.P. = $\frac{\text{Κυκλοφ. Ενεργ. - Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμο Παθητικό}}$	0,53	0,68	0,70	0,91	0,68	0,69	0,85	0,75	0,9	1,2

πιθανότητα να προκύψουν ζημιές κατά τη ρευστοποίησή του. Όταν η τιμή του αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας είναι το λιγότερο ίση με τη μονάδα (κατά την άποψη αρκετών αναλυτών καταστάσεων), θα πρέπει να θεωρείται ως ένδειξη μιας αρκετά καλής τρέχουσας χρηματοοικονομικής κατάστασης, που σημαίνει ότι η ΔΕΗ εκπληροί την παραπάνω προϋπόθεση τουλάχιστον για τα δύο τελευταία υπό εξέταση έτη.

3.2. Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης

Από τους υπολογισμούς Ιδίου Κεφαλαίου⁴⁹ προς Συνολικό Κεφάλαιο προκύπτει ότι διαχρονικά η συμμετοχή του Ιδίου Κεφαλαίου συρρικνώνεται, που σημαίνει ότι όσο μικρότερη είναι η αναλογία του Ιδίου Κεφαλαίου στη συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση της επιχείρησης, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα μιας σειράς γεγονότων που οδηγούν στην αδυναμία αυτής να καταβάλει τόκους και χρεωλύσια. Από δε τον Α.Ι.Ξ.Κ. γίνεται φανερό η βαθμιαία αποδυνάμωση της συμμετοχής του ιδίου κεφαλαίου σε σχέση με το ξένο, ιδιαίτερα δε μετά το 1980. Τέλος το ποσοστό του μακροπρόθεσμου ξένου κεφαλαίου κατέχει (και κατείχε από το 1974 ήδη) για τη ΔΕΗ τη μερίδα του λέοντος στο σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων.

3.3. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας

Η συνολική ή γενική κυκλοφοριακή ταχύτητα της επιχείρησης βρίσκεται με τη σύγκριση της αξίας του συνόλου των απασχολούμενων περιουσιακών στοιχείων προς τις καθαρές πωλήσεις.

Τα μεγέθη που χρησιμοποιούνται για τον Α.Σ.Κ.Τ. δεν αναφέρονται στο ίδιο χρονικό σημείο της διαχειριστικής περιόδου. Συγκεκριμένα, οι πωλήσεις αντιπροσωπεύουν ροή κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου, ενώ η αξία του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων την ποσότητα που υπάρχει στο συγκεκριμένο σημείο της διαχειριστικής περιόδου. Προς αποφυγή του μειονεκτήματος αυτού χρησιμοποιούμε στον παρονομαστή τη μέση αξία του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (αρχής και τέλους χρήσης)⁵⁰. Από την εξέ-

49. Από τους ετήσιους Ισολογισμούς, Εκθέσεις Πεπραγμένων της ΔΕΗ, κατά τη διατύπωση δεικτών καθίσταται φανερό η ανομοιογένεια των εκληφθέντων στοιχείων. Έτσι, μέχρι το 1978 εντάσσονται στο Ίδιο Κεφάλαιο μόνο «οι συμμετοχές καταναλωτών», ενώ από το 1979 και εντεύθεν θεωρείται ότι ανήκει στο Ίδιο Κεφάλαιο και ο «Λογ/μός Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ», ενώ εμείς θεωρούμε τα παραπάνω ότι ανήκουν στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

50. Ο Α.Σ.Κ.Τ. συγκρίνεται με τη μονάδα όπου κρίνεται ικανοποιητικός για τη μέτρηση του βαθμού της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης για ΔΕΗ (1974-1983)

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
α) Αριθμ. Βαθμ. μακροπρόθεσμης Δανειακής Επιβάρυνσης										
A.B.M.Δ.Ε. = $\frac{\text{Σύνολο Μακροπρ. Ξένου Κεφάλ.}}{\text{Σύνολο Περουσ. Στοιχείων}}$	68%	70%	69,8%	70,6%	69,4%	71%	74%	85%	79,4%	89%
β) Αριθμοδείκτης Ίδιου προς Ξένο Κεφάλαιο										
A.I.Ε.Κ. = $\frac{\text{Ίδιο* Κεφάλαιο}}{\text{Ξένο Κεφάλαιο}}$	26%	24,6%	24,5%	25%	23,4%	20%	14,2%	10,8%	9%	7,6%
γ) Αριθμ. Ίδιου προς Συνολικό Κεφάλαιο										
A.I.Σ.Κ. = $\frac{\text{Ίδιο* Κεφάλαιο}}{\text{Συνολικό Κεφάλαιο}}$	20,7%	19,8%	19,7%	19,7%	18,9%	17%	12,4%	9,8%	8,3%	7,03%

* Στο Ίδιο Κεφάλαιο δεν περιλαμβάνονται «ο Λογ/σμός Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ» ούτε «οι συμμετοχές καταναλωτών», που εντάσσεται η ΔΕΗ στο Ίδιο Κεφάλαιο κατά τη σύνταξη των δεικτών τους.

ταση του παραπάνω δείκτη για τη ΔΕΗ γίνεται φανερό ότι ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιεί η επιχείρηση δεν είναι αρκετός (ικανοποιητικός) για το ύψος του επενδυθέντος κεφαλαίου στα περιουσιακά της στοιχεία. Εδώ βέβαια παρεμβάλλεται και πάλι η αδυναμία μέτρησης του κοινωνικού όφελους που τυχόν προκύπτει (κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική κλπ.), θέματα που αναπτύξαμε όμως παραπάνω.

3.4. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Από τα παραπάνω αποτελέσματα γίνεται φανερό ότι το οικονομικό αποτέλεσμα για τα έτη 1980, 1981 και 1983 είναι αρνητικό, ώστε να μην μπορούμε καν να μιλάμε για αποδοτικότητα. Για την αναγνώριση των αιτιών που προκάλεσαν την κατάσταση αυτή χρειάζεται μία λεπτομερέστερη και πληρέστερη ανάλυση που ξεφεύγει από τα όρια αυτής της εργασίας. Αξιοσημείωτο είναι πάντως ότι στον Ισολογισμό και Έκθεση Πεπραγμένων 1983 της ΔΕΗ αναφέρεται ότι⁵¹ «η επιχείρηση από το 1982 και μετά δεν κεφαλαιοποιεί τόκους Κατασκευαστικής περιόδου. Αν η Επιχείρηση από το 1982 εξακολουθούσε να κεφαλαιοποιεί τόκους κατασκευών, όπως γινόταν στις προηγούμενες χρήσεις, αν δηλ. οι τόκοι κατασκευών που το 1983 υπολογίστηκαν σε 7.942 εκατ. δρχ. βάρυναν τις επενδύσεις και όχι την εκμετάλλευση, τότε τα κέρδη της παρούσας χρήσης 1983 θα διαμορφώνονταν σε 6.466 εκατ. δρχ.».

Ο συνυπολογισμός των τόκων στον Αριθμοδείκτη Ποσοστού Απόδοσης επί του Συνολικού Κεφαλαίου είναι επιβεβλημένος για την εξέταση δημοσίων επιχειρήσεων, όπως η ΔΕΗ, γιατί η χρηματοδότηση σημαντικότητας ποσοστού των παγίων περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται με ξένη δανειοδότηση⁵².

51. Ισολογισμός και Έκθεση Πεπραγμένων 1983, σ. 25-26.

52. Παπαδόπουλος Δ., «Διερεύνησις και Προσδιορισμός της Χρηματοοικονομικής Καταστάσεως της Επιχειρήσεως βάσει των Αριθμοδεικτών», Θεσσαλονίκη 1977, τεύχος αρ. 2 του Μηνιαίου Δελτίου του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, σ. 33.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας για τη ΔΕΗ (1974-1983)

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Αριθμοδείκτης Συνολικής Κυκλοφ. Ταχύτητας για τη ΔΕΗ										
$A.S.K.T. = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Αξία (συνολική) Περίουσ. Στοιχείων}}$ *	0,25	0,30	0,32	0,37	0,28	0,31	0,34	0,37	0,38	0,36
* Οι υπολογισμοί έγιναν με τη μέση αξία (αρχής και τέλους χρήσης).										
α) Αριθμοδείκτης Καθαρού Κέρδους (ή Ζημίας Χρήσεως) επί των Πωλήσεων										
$A.K.K. = \frac{\text{Καθαρό Κέρδος (ή Ζημία Χρήσεως)}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$	4,5%	3,8%	4,8%	3,4%	3,7%	2,8%	-3,4%	-0,25%	0,7%	-1,2%
β) Αριθμ.οδ. Ποσοστου Απόδοσης επί του Συνολικού Κεφαλαίου (ή Ζημίας Χρήσεως)										
$A.S.II.A. \rightarrow \frac{\text{Καθαρά Κέρδη} = \text{Τόκοι} = \text{Φόροι Εισ.}}{\text{Αξία Περίουσ. Στοιχείων}}$ *	4,2%	5,7%	6,5%	6,2%	6,6%	7,3%	6,3%	10,1%	12%	11,7%

* Υπολογίζεται η μέση τιμή (αρχή και τέλους χρήσης).

IV. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η μεγάλη ανάπτυξη κρατικής επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα ηλεκτρισμού και ενέργειας δεν περιορίζεται γεωγραφικά στον ελληνικό χώρο αλλά αποτελεί διεθνές φαινόμενο. Δεκάδες λόγοι απαριθμούνται για τη δικαιολόγηση της σύστασης και λειτουργίας δημοσίων επιχειρήσεων στο χώρο αυτό, σπουδαιότεροι των οποίων είναι η προστασία από τη δημιουργία φυσικών μονοπωλίων από ιδιώτες, η κάλυψη ιδιαίτερα υψηλών παγίων δαπανών, η προαγωγή του δημοσίου συμφέροντος, η οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας κ.ά. Ο βασικός πάντως λόγος ύπαρξης των Δ.Ε. στον τομέα του ηλεκτρισμού και της ενέργειας είναι η εξυπηρέτηση του δημοσίου όφελους που ταυτίζεται με την ελαχιστοποίηση του κοινωνικού κόστους, δηλ. της θυσίας στην οποία υποβάλλεται η κοινωνία για να ικανοποιήσει τις ανάγκες της σε ενέργεια. Παράλληλα όμως η λειτουργία και ανάπτυξη των παραπάνω επιχειρήσεων πρέπει να ικανοποιεί και κριτήρια οικονομικής αποτελεσματικότητας, πράγμα που προϋποθέτει τη σχετική αυτονομία στη λήψη αποφάσεων και στη χάραξη τιμολογιακής πολιτικής, ώστε οι διοικήσεις τους να φέρουν ακέραιο το βάρος απέναντι στην κυβέρνηση και το κοινωνικό σύνολο για τις τυχόν αποκλίσεις που θα παρατηρηθούν σε σχέση με την ικανοποίηση των παραπάνω κριτηρίων. Γίνεται λοιπόν φανερό ότι η κυβερνητική παρέμβαση είναι μεν θεμιτή και αναγκαία για την προώθηση στόχων με βάση ευρύτερα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια, επιβάλλεται όμως και η σαφής διάκριση του οικονομικού βάρους που πέφτει πάνω στις Δ.Ε. από τη σημειούμενη απόκλιση από τα ιδιωτικοοικονομικά (ή τεχνικοοικονομικά) κριτήρια, βάσει των οποίων είναι υποχρεωμένες να λειτουργούν (σύμφωνα με τους ιδρυτικούς νόμους τους).

Από τις μεγαλύτερες (από άποψη απασχολούμενου κεφαλαίου και προσωπικού) δημόσιες επιχειρήσεις στον τομέα αυτό είναι η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, αμιγής Δ.Ε., που κατέχει το αποκλειστικό προνόμιο της παραγωγής, μεταφοράς και διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας (η ΔΕΗ συμμετέχει κατά 98% περίπου και στην παραγωγή λιγνίτη). Οι βασικές αρχές που διέπουν την τιμολογιακή πολιτική της ΔΕΗ είναι: 1) Η παροχή της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στον πληθυσμό της χώρας στη χαμηλότερη δυνατή τιμή και η αποφυγή αδικαιολόγητων διακρίσεων μεταξύ των διάφορων περιοχών της χώρας και μεταξύ καταναλωτών της ίδιας κατηγορίας, 2) η διασφάλιση

της οικονομικής αυτόρκειας της επιχείρησης και η διάθεση των καθαρών εσόδων της επιχείρησης αποκλειστικά και μόνο για τη συντήρηση και ανάπτυξη των εγκαταστάσεων και 3) η αποτελεσματική κατανομή και χρησιμοποίηση των περιορισμένων οικονομικών πόρων μεταξύ ΔΕΗ και λοιπής Εθνικής Οικονομίας.

Η πολιτική τιμών που εφαρμόστηκε από τη ΔΕΗ την τελευταία μακρόχρονη πληθωριστική φάση αντικατοπτρίζει κυρίως υπολογισμούς σχετικούς με τις επιπτώσεις στον τιμάριθμο. Με τη συγκράτηση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χαμηλότερο από το μέσο επίπεδο τιμών καταναλωτή επιδιώχθηκε η ανατροπή άμεσων αυξητικών επιδράσεων στον τιμάριθμο από την πλευρά αυτή. Η σκοπιμότητα της επιλογής αυτής προσανατολισμού στην πολιτική τιμών μπορεί να αμφισβητηθεί από δύο πλευρές: από μακροχρονιότερη σκοπιά η αντιπληθωριστική της επίδραση εξουδετερώνεται από τις επιπτώσεις της στη συνολική ελλειμματικότητα του δημόσιου τομέα, ενώ παράλληλα ενισχύονται οι αυξητικές τάσεις της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, που επιβάλλεται να συγκρατηθούν. Ορθή επιλογή κατεύθυνσης τιμών δεν είναι δυνατό να γίνει με κριτήρια μόνο τις άμεσες επιπτώσεις στον τιμάριθμο, και τις αναπόφευκτες αντιδράσεις των καταναλωτών, χωρίς να υπολογίζεται το συνολικό κοινωνικό κόστος κάθε λύσης.

Τέλος διαπιστώνεται η μεγάλη εξάρτηση της ΔΕΗ από ξένα μακροπρόθεσμα δανειακά κεφάλαια και το μικρό ποσοστό απασχόλησης Ιδίου Κεφαλαίου καθώς και το έλλειμμα των 1.476 εκατ. δρχ. που προέκυψε στο τέλος του 1983. Βέβαια, όπως ήδη αναφέραμε σε άλλα σημεία της εργασίας, η αξία του παραπάνω διαχειριστικού αποτελέσματος, ως δείκτη αποτελεσματικής ή όχι διαχείρισης, είναι περιορισμένη. Γιατί, ενώ τα γενικότερα οφέλη που προκύπτουν από τις ακολουθούμενες κοινωνικοοικονομικές πολιτικές μέσω της ΔΕΗ δεν αποτιμώνται και δεν καταγράφονται στη λογιστική της δημόσιας επιχείρησης, εντούτοις το πρόσθετο κόστος που προκύπτει καταγράφεται και βέβαια επηρεάζει άμεσα το διαχειριστικό τους αποτέλεσμα.

V. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- Αμπατζής Δ., «Η ΔΕΗ να σύρει το χορό της αναζωογόνησης», *Ο.Τ.*, Φ. 6/11.2.1982, σ. 65.
- Αργύρης Θανάσης, «Παραγωγικότητα και Διαχείριση των Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών», *Οικονομικά Χρονικά*, Έκδοση ΕΕΕ, Τεύχος 1, Μάιος 1984, σ. 14-16.
- Βασιλακόπουλος Σπ., «Η εξαγορά των ηλεκτρικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα», στο περιοδικό *Ηλεκτρική Ενέργεια*, Ενημερ. Έκδοση της ΔΕΗ, Τεύχος 1/1982, 2, 3/1983, 5,6,7/1984.
- ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ (πολλοί συγγραφείς), Διεθνές Σεμινάριο, Πάντειος 12, 13, 14 Νοεμβρίου, '82, *Εργατική συμμετοχή, κοινωνικοποίηση, αυτοδιαχείριση*, Έκδοση ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, Αθήνα, 1983.
- Γιάνναρης Νίκος, «Τα ελλείμματα του δημοσίου τροφοδοτούν κυρίως τον πληθωρισμό και υποτιμούν τη δραχμή», *Ο.Τ.*, Φ. 39/1984, σ. 31.
- Γιάνναρης Νίκος, «Τα ελλείμματα του δημοσίου τροφοδοτούν τον πληθωρισμό», *Ο.Τ.*, Φ. 31/1983, σ. 27.
- Δαμασκηνίδης Αντώνιος, «Το πρόβλημα των πρώτων υλών βιομηχανίας και των πηγών ενεργείας», *Μηνιαίο Δελτίο Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης*, Έτος ΛΖ', Νοέμβριος 1983, Τεύχος 11, σ. 1371-1382.
- Δημητριάδης Γιάννης, «Το κράτος έγινε ο πρώτος βιομήχανος», *Ο.Τ.*, Φ. 30/1984, σ. 7.
- Ζιώχος Γ., «Η παραγωγικότητα της εργασίας και η ΔΕΗ», *Ο.Τ.*, Φ. 36/1984, σ. 47.
- Κανελλόπουλος Αργύρης, *Δημόσιες Επιχειρήσεις*, Αθήνα, 1984, Εκδόσεις Παπαζήση.
- Καράγιωργας Δ., *Οι Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους, Δημοσία Οικονομική 1*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 1979.
- Κατσανέβας Θ., «Απόψεις για την κοινωνικοποίηση», *Ο.Τ.*, Φ. 18/1984, σ. 57.
- Κεφάλας Αντώνης, «Οι δημόσιες επιχειρήσεις και τα ελλείμματα του δημοσίου τομέα», *Σύγχρονη Πολιτική Επιθεώρηση*, Τεύχος 8, Δεκ. 1981 - Ιαν. 1982, σ. 55-56.
- Κλαυδιανός Παύλος, «Συγκράτηση του ελλείμματος του Δημοσίου το 1982», *Ο.Τ.*, Φ. 23/1983, σ. 17.
- Κουτσουμάρης Γεώργιος, «Λειτουργία και επιπτώσεις της συντεχνιακής δυνάμεως των εργαζομένων στα κοινωνικά μονοπώλια», *Ο.Τ.*, Φ. 3/1985, σ. 27.
- Κύρτσος Γιώργος, «Πώς οι δημόσιοι Οργανισμοί και επιχειρήσεις βουλιάζουν την οικονομία μας», *Ο.Τ.*, Φ. 2/10.1.1985, σ. 7.
- Μαργλιβέρας Διονύσης, «Η ΔΕΗ, η κοινή γνώμη και ο ελληνικός λαός», *Ο.Τ.*, Φ. 39/1984, σ. 46.
- Μαλισσός Κ., «Τα ελλείμματα των δημοσίων υπηρεσιών», *Ο.Τ.*, Φ. 16/1984, σ. 29.
- Μαρίνος Γιάννης / Γεροντής Μανώλης, «Τα προνόμια των εργαζομένων στην Εταιρεία

- ‘Αλουμίνιο της Ελλάδας’ και η τιμή ρεύματος», *Ο.Τ.*, Φ. 38/1984, σ. 51. «Η τιμή του ρεύματος και η ΠΕΣΙΝΕ».
- Μαρίνος Γιάννης, «Γιατί δεν δοκιμάζεται η αυτοδιαχείριση;», *Ο.Τ.*, Φ. 5/1985, σ. 3.
- Μηλιώτης Π., «Η Τιμολόγηση της Ενέργειας στην Ελλάδα», *Οικονομία και Κοινωνία*, 1980.
- Μούτσιος Π., «Το κράτος - επιχειρηματία πληρώνουν οι φορολογούμενοι», *Ο.Τ.*, Φ. 18/1984, σ. 73.
- Οικονομικά Χρονικά*, Προεδρικό Διάταγμα υπ’ 57. Δομή, ρόλος και τρόπος διοίκησης και λειτουργίας της κοινωνικοποιημένης Επιχειρήσεως «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)», *ΟΕΕ*, Τεύχος 9, Φεβρ. - Μάρτιος 1985, σ. 27 επ.
- Οικονομικός Ταχυδρόμος* (πολλοί συγγραφείς), Ειδικό Αφέρωμα. «Το ελληνικό πετρελαϊκό κύκλωμα», Φ. 16/1984, σ. 49-64.
- Πανταζόπουλος Σάββας, *Περί Δημόσιας Επιχειρήσεως. Οικονομική και νομική έρευνα*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, 1983.
- Πανταζόπουλος Σάββας, «Παθολογικά σημεία των δημοσίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα και τρόποι για την εξάλειψή τους», *Ο.Τ.*, Φ. 52/1984, σ. 48.
- Παπαδόπουλος Δημήτριος, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Επιχείρησης*, Τόμος Β’, Εκδ. Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1983.
- Παπαδόπουλος Δημήτριος, «Διερευνήσις και προσδιορισμός της χρηματοοικονομικής καταστάσεως της επιχειρήσεως βάσει των αριθμοδεικτών», στο *Μηνιαίο Δελτίο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης*, τεύχος αρ. 2, έτους 1977.
- Παπαμαντέλλος Δημήτριος, *Το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΔΕΗ και η συμβολή του στην ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας*, Εκδ. ΔΕΗ, Αθήνα, 1983.
- Παπαμαντέλλος Δημήτριος, «Η ΔΕΗ στήριγμα της αυτοδύναμης ανάπτυξης του τόπου», έκθεση του Διοικητή της ΔΕΗ στην αντιπροσωπευτική συνέλευση της επιχείρησης για τα έτη 1982-1983, που έγινε στις 9 Απριλίου 1985, στην εφημερίδα *Μακεδονία*, 12.4.1985, έτος 74ο, αρ. Φ. 21768.
- Παπανδρόπουλος Αθ., «Εμπόδιο η ΔΕΗ», *Ο.Τ.*, Φ. 39/1984, σ. 53.
- Παπανδρόπουλος Αθ., «Υψηλό το κόστος των κρατικών παρεμβάσεων στην οικονομία», *Ο.Τ.*, Φ. σ. 53-54.
- Παπανδρόπουλος Αθ., «Έχθρος’ των πολιτών οι κρατικές επιχειρήσεις», *Ο.Τ.*, Φ. 36/6.9.1984.
- Παπανικολάου Γ., «Ως πότε η ΔΕΗ θα στηρίζεται στους καταναλωτές για ν’ αντιμετωπίσει το αυξημένο κόστος λειτουργίας της;», *Ο.Τ.*, Φ. 1/15.3.1984, σ. 65-66.
- Παπανικολάου Γ., «ΔΕΗ: Σοβαρά προβλήματα κάλυψης ενεργειακών αναγκών, πέραν των οικονομικών ζημιών», *Ο.Τ.*, Φ. 5/1985, σ. 29.
- Παπανικολάου Γ., «Αντίστροφη μέτρηση για τις τιμές του πετρελαίου», *Ο.Τ.*, Φ. 9/3.3.83, σ. 55-57.
- Παπανικολάου Γ., «Αρνητικό κλίμα δημιουργούν οι πρόσφατες ανατιμήσεις των καυσίμων», *Ο.Τ.*, Φ. 3/1985, σ. 65.
- Παπανικολάου Γ., «ΕΚΟ: Η νέα κρατική εταιρία πετρελαιοειδών», *Ο.Τ.*, Φ. 36/1984, σ. 75.
- Ποττάκης Γιάννης, *Προϋπολογισμός Οικονομικού Έτους 1984*, Εισηγητική Έκθεση, Αθήνα, Νοέμβριος 1983.
- Προβόπουλος Γεώργιος, *Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Οικονομική θεωρία και Ελληνική Πραγματικότητα)*, Αθήνα, 1982, Εκδόσεις ειδικών μελετών του IOBE, No 11.

- Ρωμανιάς Γ., «Η ζημιά της ΔΕΗ από την ανάθεση των έξι αποθετών στην ΠΥΡΚΑΛ», *Ο.Τ.*, Φ. 49/1984, σ. 42.
- Σαμουηλίδης Εμμανουήλ, *Ανάλυση των Ενεργειακών Αναγκών της Ελληνικής Οικονομίας*, Εκδ. ΚΕΠΕ, Αθήνα, 1982.
- Σταμπολής Κ., «Η εξοικονόμηση ενέργειας στις βιομηχανίες της ΕΟΚ», *Ο.Τ.*, Φ. 50 / (1597)/13.12.1984.
- Στεργίου Δημ. / Παπανικολάου Γ., «Πού κατέληξαν οι κοινωνικοποιήσεις των δημοσίων επιχειρήσεων», *Ο.Τ.*, Φ. 2/1985, σ. 29 (10.1.1985).
- Ταλαρούγκας Γιάννης, «Κόστος και τιμή ρεύματος της ΔΕΗ», *Ο.Τ.*, 22.11.1984, σ. 91.
- Ταλαρούγκας Γιάννης, «Αντίλογος στο θέμα της τιμής του βιομηχανικού ρεύματος της ΔΕΗ», *Ο.Τ.*, 7.2.85, Φ. 6 από τον Φραγκίσκο Καμπάνη.
- Τσαχ Α., «Κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας», *Ο.Τ.*, Φ. 8/24.2.1983.
- Φροντιστής Θανάσης, «Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης», *Ο.Τ.*, Φ. 2/1985, σ. 47.
- Χαϊκάλης Στάθης, «Η ανατίμηση του ρεύματος», *Ο.Τ.*, Φ. 8/1982, σ. 5.
- Χωρίς Συγγραφέα, «Να μην είναι διαφανείς οι οικονομικές σχέσεις Κυβέρνησης και δημοσίων επιχειρήσεων», *Ο.Τ.*, Φ. 8/25.2.1982, σ. 20-21.
- Χωρίς Συγγραφέα, *Επιλογή*, Οικονομική Επιθεώρηση, Νοέμβριος 1981, «Η πολιτική τιμών στη ΔΕΗ», σ. 986-987.
- Χωρίς Συγγραφέα, «Οι κακοδαίμονες της ΔΕΗ», *Ο.Τ.*, Φ. 16/1984, σ. 25.

2. ΞΕΝΗ

- Buch Jochen, "Stromkostenrechnung - Die Berücksichtigung der Entgeltfunktion von Strombezugsverträgen Rechnungswesen", in *ZfB*, 55. Jg. '85, Nr. 1 / Januar, 5-20.
- Courville Leon, "Regulation and efficiency in the electric utility industry", the *Bell Journal of Economics and Management Science*, Spring '74, p. 53-73.
- Darmstadter Joel, Dunkerley Jou, Alterman Jack, *How Industrial Societies use Energy. A comparative analysis*, London, 1977 (orig. published), second printing, 1979.
- Mitchell Joan, *Price Determination and Prices Policy*, Economics and Society Series No 5, London, 1978.
- Panagopoulos Theodor, *Die öffentlichen Unternehmen in Griechenland und die Rechtsfolgen der Assoziation mit der EWG*, Zacharopoulos Verlag, Athen, 1969.
- Peck Stephen, "Alternative investment models for firms in the electric utilities industry", *The Bell Journal of Economics and Management Science*, p. 420-458.
- Reed P. W., *The Economics of Public Enterprise*, London, 1973, Butterworth & Co (Publishers) Ltd.
- Reid Graham L. and Allen Kevin, *Nationalized Industries*, Penguin Education, Great Britain, 1970.
- Schnettler Albert, *Öffentliche Betriebe*, Verlag Girardet, Essen, 1956.
- Talbot Page, *Conservation and Economic Efficiency. An Approach to Materials Polich*, Published for Resources for the Future by the Johns Hopkins University Press, Baltimore and London, 1977.

V I. Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Κατά κεφαλή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα αριθμό χωρών

Χώρα	KWH /κάτοικο	Έτος
Νορβηγία	16.716	1976
ΗΠΑ	9.044	1976
Ελβετία	4.943	1977
Δυτ. Γερμανία	4.840	1976
Αν. Γερμανία	4.510	1977
Μ. Βρετανία	4.323	1977
Βέλγιο	4.137	1977
Σοβιετική Ένωση	4.037	1977
Αυστρία	3.965	1977
Ολλανδία	3.891	1977
Γαλλία	3.617	1977
Βουλγαρία	3.093	1977
Ιταλία	2.512	1976
Ρουμανία	2.229	1976
Ισπανία	2.148	1977
Γιουγκοσλαβία	1.847	1977
Ελλάδα	1.733	1977
Τουρκία	436	1977

Πηγή: Προβόπουλος Γ., *ένθ' ανωτ.*, σ. 114.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Η εξέλιξη της συνολικής ζήτησης
ηλεκτρικής ενέργειας στις χώρες της ΕΟΚ (TWH)

Χώρα	1980	1981	1982	1983	1981/80	1982/81	1983/82
Γερμανία	351,4	352,7	349,3	358,7*	0,4%	-1,0%	2,7%
Γαλλία	248,7	258,3	261,4	268,1	3,9	1,2	2,6
Ιταλία	180,7	179,3	179,4	181,8	-0,8	0,1	1,3
Ολλανδία	61,7	61,1	60,4	61,6	-1,0	-1,1	2,0
Βέλγιο	47,6	47,7	47,5	48,5	0,2	-0,4	2,1
Λουξεμβούργο	3,6	3,4	3,5	3,6	-5,6	2,9	2,9
Μεγ. Βρετανία	265,0	258,8	253,2	255,5	-2,3	-2,1	0,9
Ιρλανδία	10,4	9,7	9,8	10,1	-6,7	1	3,1
Δανία	24,1	24,0	24,4	24,9	-0,4	1,7	2,0
Ελλάδα	21,9	22,2	22,5	24,1**	1,4	1,4	7,1
Σύνολο	1.215,1	1.217,2	1.211,4	1.236,9	0,2	-0,5	2,1

* Πηγές: Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο Ενέργειας ΕΟΚ - Διαθέσιμη ενέργεια εσωτ. αγοράς.

** Τα μεγέθη αντιπροσωπεύουν τις πωλήσεις ηλεκτρισμού συν τις απώλειες πλην αγορών. Είναι στοιχεία προσωρινά που δίνονται στην ΕΟΚ στην αρχή του έτους.

Νόμος υπ' αριθ. 1468

της 2/7 Αδγ. 1950

Περί ιδρύσεως δημοσίας επιχειρήσεως ηλεκτρισμού

Άρθρ. 1.-1. 'Ιδρύεται 'Οργανισμός υπό την επωνυμίαν «Δημοσία 'Επιχειρήσεις 'Ηλεκτρισμού», σκοπόν έχων την κατασκευήν και έκμετάλλευσιν ύδροηλεκτρικῶν καὶ θερμοληκτρικῶν ἐργοστασίων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, τὴν ἐγκατάστασιν ἐθνικοῦ δικτύου πρὸς μεταφορὰν τῆς παραγομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ τὴν διάθεσιν αὐτῆς.

2. 'Ο 'Οργανισμός οὗτος ἀποτελεῖ δημοσίαν ἐπιχειρήσιν ἀνήκουσαν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Δημόσιον, λειτουργοῦσαν χάριν τοῦ Δημοσίου συμφέροντος, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας, ἀπολαμβάνουσαν διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς αὐτοτελείας, τελοῦσαν ὁμῶς ὑπὸ τὴν ἀνω-

τάτην έποπτείαν και τόν έλεγχον του Κράτους. Τα τής οργανώσεως και λειτουργίας αυτής θέλουσι ρυθμισθῆ δια Β.Δ /τος έφ' άπαξ εκδιδομένου προτάσει του Υπουργικού Συμβουλίου και είσηγήσει του Υπουργού Συντονισμού.

3. Είδικώς ή Δημοσία Έπιχειρήσις Ήλεκτρισμοῦ ύποχρεούται όπως:

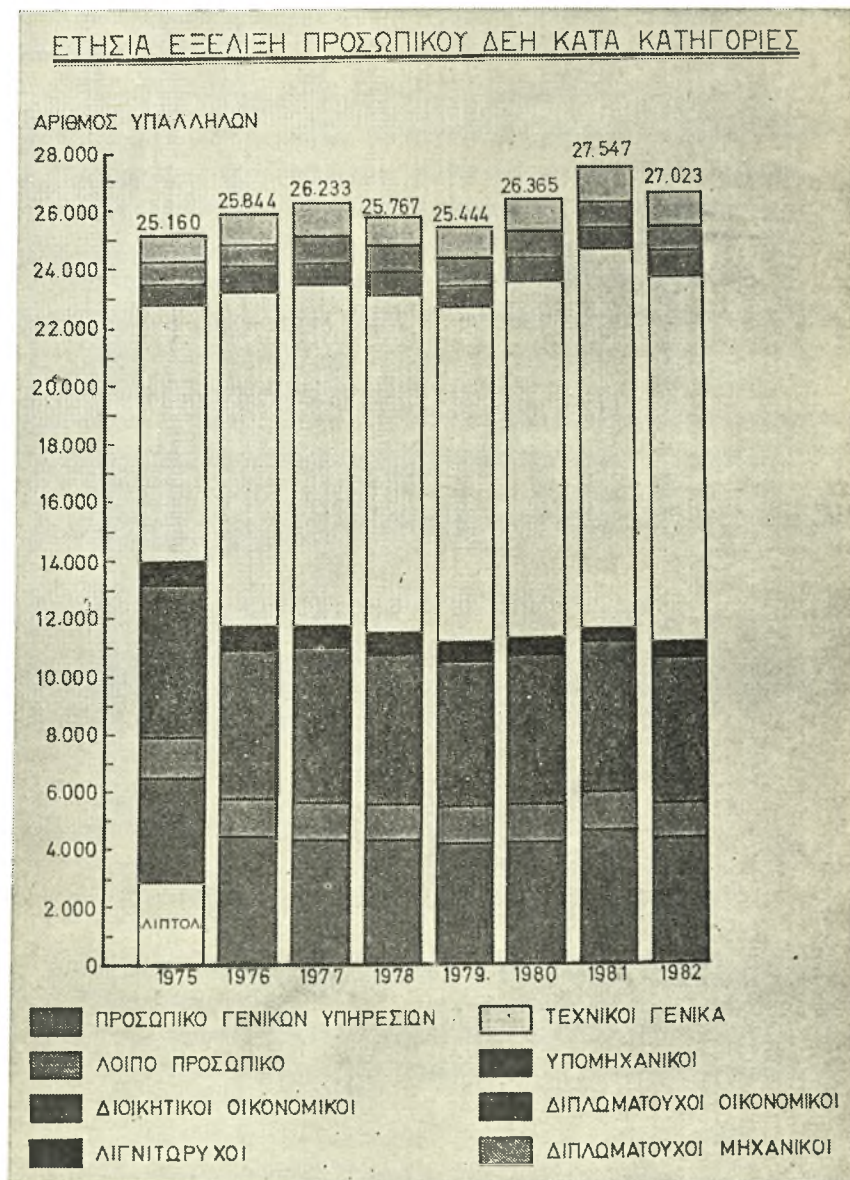
α) Διασφάλιση τήν οικονομικήν αύτάρκειαν αυτής.

β) Παρέχη τήν παραγομένην ήλεκτρικήν ένεργειαν προς τούς άγροτικούς και άστικούς πληθυσμούς εις τήν εύθυνότεραν δυνατήν τιμήν, ένεργούσα βάσει ύγιών έμπορικών άρχών, έντός τών πλαισίων τής γενικωτέρας οίκονομικής πολιτικής τής Χώρας.

γ) Άποφεύγη τας άδικαιολογήτους διακρίσεις κατά τήν παροχήν ήλεκτρικής ένεργείας μεταξύ τών διαφόρων περιοχών τής Χώρας και κατά τόν καθορισμόν τών τιμολογίων μεταξύ καταναλωτών τής αυτής κατηγορίας.

δ) Διαθέτη τα πραγματοποιούμενα έσοδα μετά τήν άφαίρεσιν κρατήσεων προς σχηματισμόν άποθεματικών, άποκλειστικώς προς τελειοποίησιν και συμπλήρωσιν τών έγκαταστάσεων, βελτίωσιν τών όρων έξπηρητήσεως του κοινου και μείωσιν τής τιμής τής ήλεκτρικής ένεργείας, άπαγορευομένης τής διαθέσεως αυτών δια σκοπόν ξένον προς τούς υπό του παρόντος καθοριζόμενους σκοπούς αυτής.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Α

Πηγή: Παπαμαντέλλος Δ., Το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΔΕΗ και η συμβολή του στην ανάπτυξη της εθνικής Οικονομίας, Εκδ. ΔΕΗ, Αθήνα, 1983, σ. 58.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Δύναμη προσωπικού κατά τα έτη 1982-1983*

Κλάδοι Προσωπικού	Δύναμη Προσωπικού		Αύξηση ή Μείωση
	31.12.83	31.12.82	
Στελέχη Γενικών Θέσεων	82	46	+ .36
Τεχνικοί	16.560	16.300	+ 260
Διοικητικοοικονομικοί	5.598	5.806	- 208
Δικηγόροι	73	53	+ .20
Υγειονομικοί	158	110	+ 48
Μισθωτοί Γενικών Υπηρεσιών	3.695	4.342	- 651
Σύνολο	26.162	26.657	- 495
Πρακτικά ασκούμενοι	371	290	

* Η δύναμη του προσωπικού, την 31.12.83 σε σύγκριση με την 31.12.82 αναλύεται στον παραπάνω πίνακα

Κατά το χρόνο που έληξε προσλήφθηκαν 642 μισθωτοί διαφόρων κατηγοριών. Επίσης αποχώρησαν γιατί συμπλήρωσαν το προβλεπόμενο από τον ΚΚΠΠ - ΔΕΗ όριο ηλικίας ή παραιτήθηκαν κ.λ.π. 1.137 μισθωτοί.

Πηγή: Ισολογισμός και έκθεση πεπραγμένων 1983, Εκδ. ΔΕΗ, Αθήνα, 1983, σ. 57.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Β

Ο όμιλος των εταιριών της Ε.Κ.Ο.

Α.Ε. ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ε.Κ.Ο. Α.Β.Ε.Ε.

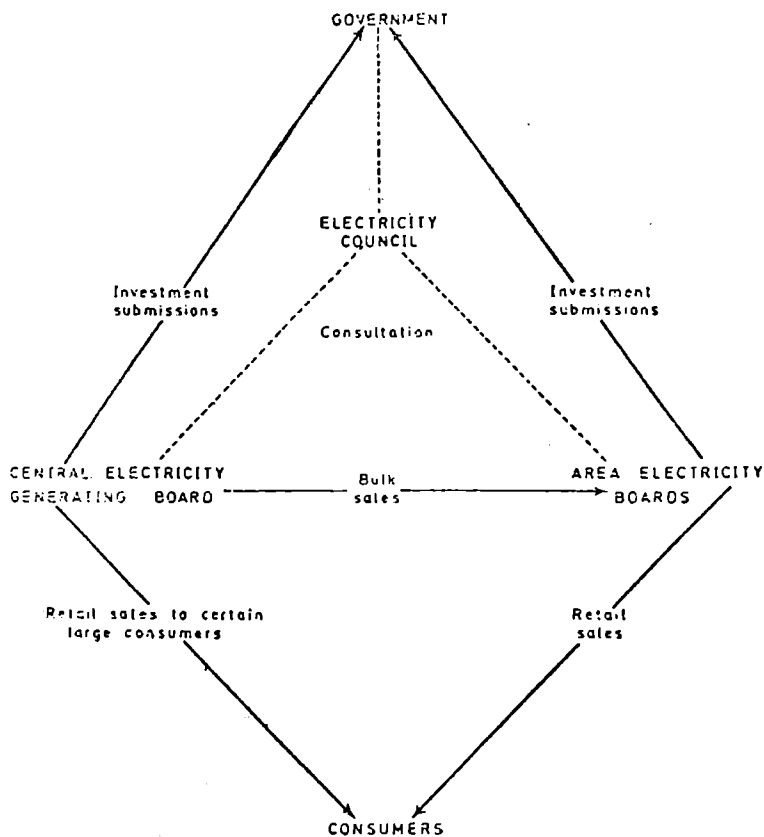
Ε.Κ.Ο. - ΧΗΜΙΚΑ Α.Ε.

Παραγωγή:	Υγραέρια Βενζίνες Αεροπορικά Καύσιμα Ντίζελ Μαζούτ Άσφαλτος	Εμπορία Πετρελαιοειδών Κλάδοι: Πρατηρίων Βιομηχανίας Υγραερίου Λιπαντικών Θέρμανσης Ναυτιλίας Αεροπορίας	Παραγωγή και Εμπορία Χημικών: ΡΓΣ Αμμωνία Βιομηχανικοί Διαλύτες Καυστική Σόδα Χλώριο Υποχλωριώδες Νάτριο Υδροχλωρικό Οξύ Αιθυλένιο Πολυαιθυλένιο Πλαστικοποιητές Πρόσθετα Λιπαντικών και Καυσίμων Συνθετικές Ρητίνες και Καουτσούκ
-----------	--	---	--

- ο Κεντρικά Γραφεία: Πύργος Αθηνών - Μεσογείων 2 - Αθήνα
- ο Βιομηχανικό Συγκρότημα: Διαβατά Θεσσαλονίκης

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Γ

Η οργάνωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής παροχής και διανομής στην Αγγλία και Ουαλία

Πηγή: Reed P. W., *The Economics of Public Enterprise*, London, 1973, σ. 711.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
Εξέλιξη της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (GWH) (1970-1983)

Τομείς	1970	1973	1976	1978	1979	1980	1981	1982	1983
Οικιακή	1.990	3.070	3.749	4.779	5.127	5.656	504	6.313	6.769
Εμπορική	949	1.525	1.856	2.396	2.521	2.587	2.611	2.674	2.797
Βιομηχανική	4.887	7.359	8.644	9.960	10.414	10.716	10.585	10.277	10.958*
από την οποία									
Μ. και Χ.Τ.	(2.272)	(3.138)	(3.520)	(4.095)	(4.318)	(4.441)	(4.614)	(4.655)	(4.650)
Υ.Τ.	(2.615)	(4.221)	(5.124)	(5.865)	(6.096)	(6.275)	(5.971)	(5.622)	(6.308)
Λοιπές χρήσεις	532	747	834	1.084	1.111	1.106	1.189	1.245	1.420
Σύνολο	8.358	12.701	15.083	18.219	19.173	20.065	20.289	20.509	21.944

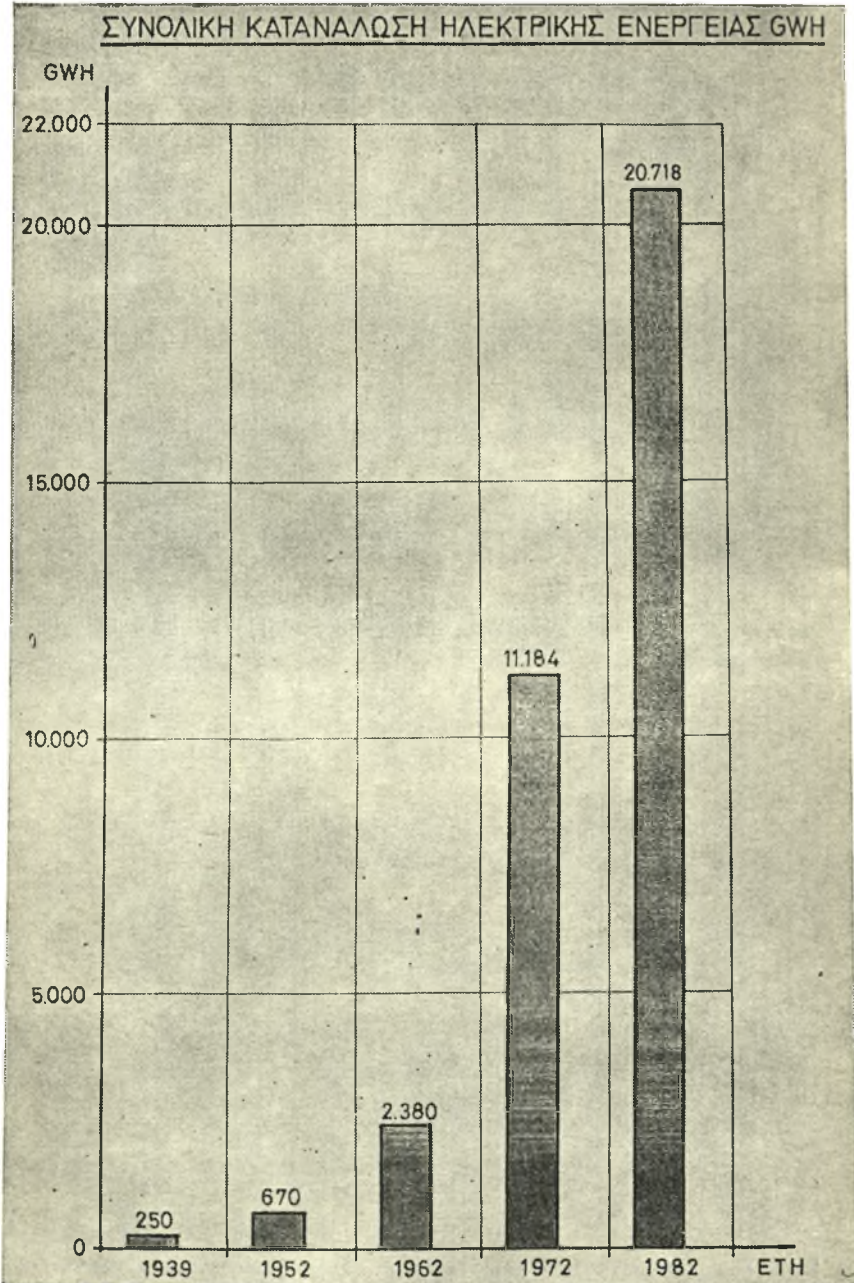
ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Εξέλιξη της ποσοστιαίας διάρθρωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (%) (1970-1983)

Οικιακή	23,8	24,2	24,9	26,2	26,7	28,2	29,1	30,8	30,85
Εμπορική	11,3	12,0	12,3	13,1	13,2	12,9	12,9	13,0	12,75
Βιομηχανική	58,5	5 7,9	57,3	54,7	54,3	53,4	52,2	50,1	49,93
Μ. και Χ.Τ.	(27,2)	(24,7)	(23,3)	(22,5)	(22,5)	(22,1)	(22,8)	(22,7)	(22,48)
Υ.Τ.	(31,3)	(33,2)	(34,0)	(32,2)	(31,8)	(31,3)	(29,4)	(27,4)	(27,47)
Λοιπές χρήσεις	6,4	5,9	5,5	6,0	5,8	5,5	5,8	6,1	6,47
Σύνολο	100	100	100	100	100	100	100	100	100

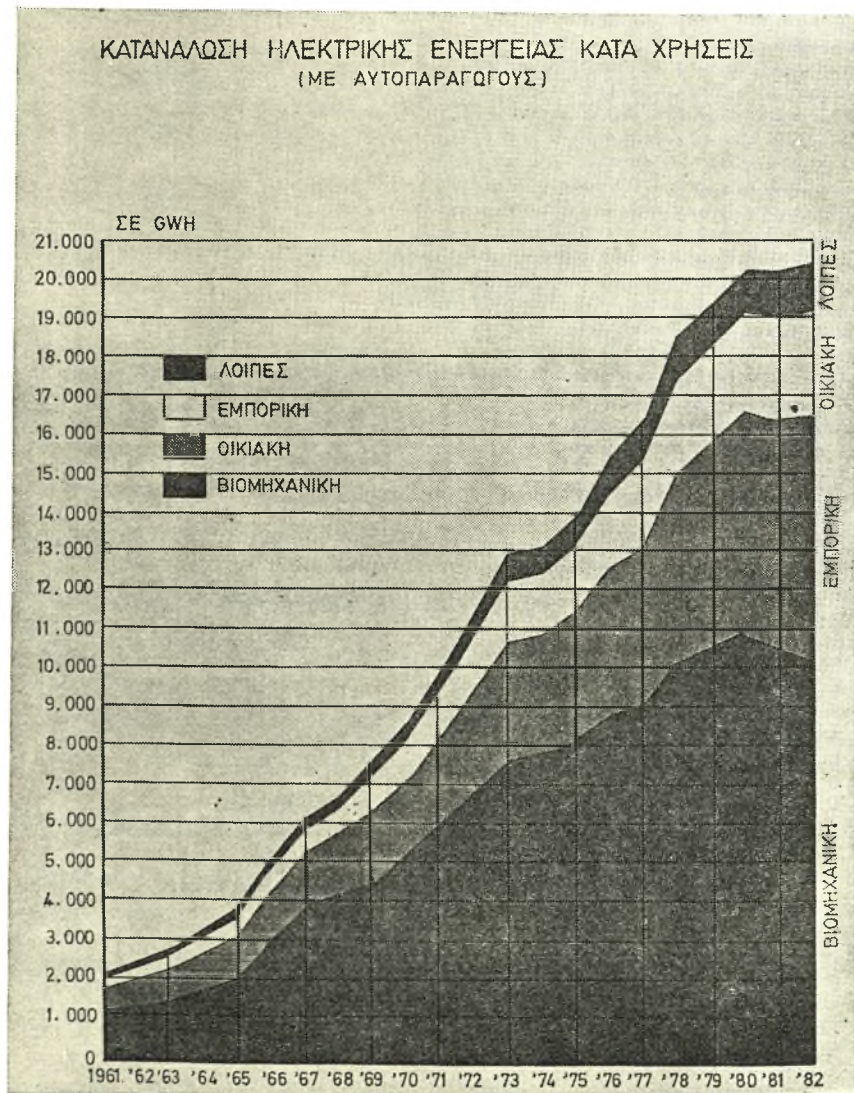
Πηγή: Ισολογισμός και έκθεση πεπραγμένων 1981, σ. 31-32 και 1983, σ. 33.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Δ

Πηγή: Παπαμαντέλλος Δ., «Το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΔΕΗ», *έθ' ανωτ.*, σ. 31.

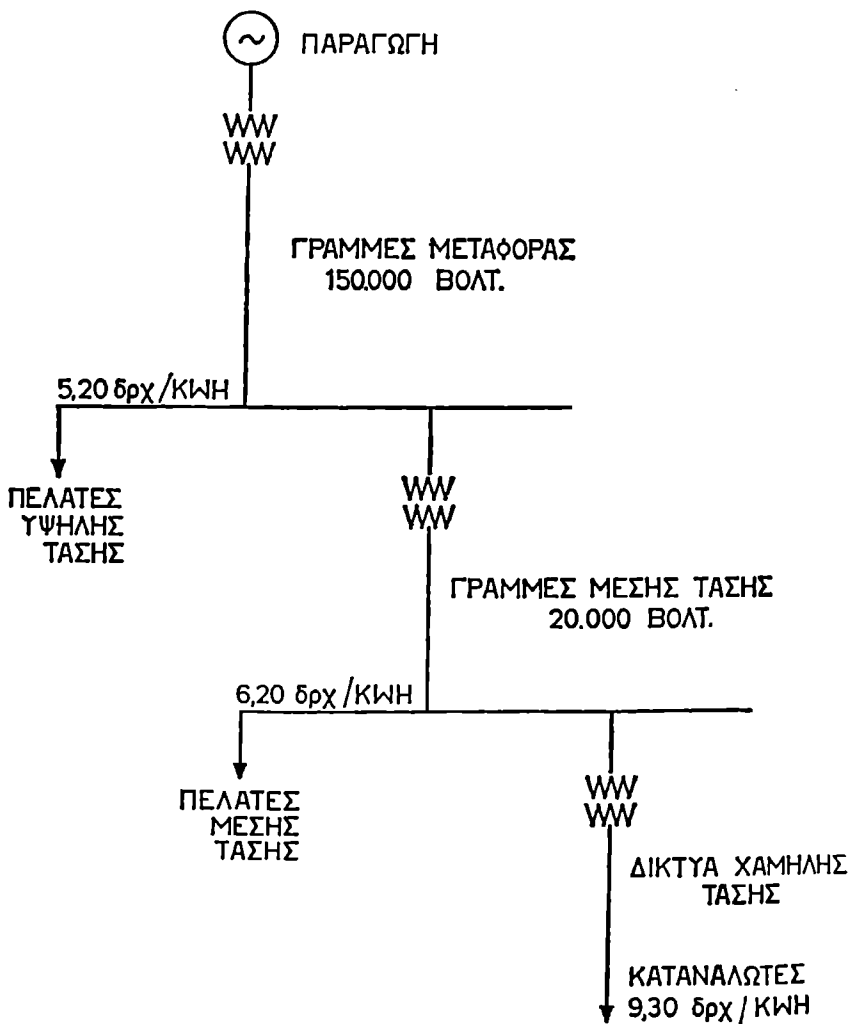
ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Ε

Πηγή: Παπαμαντέλος Δ., «Το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΔΕΠ», *ένθ' ανωτ.*, σ. 32.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤ

Μέσο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας (1984) κατά τάση

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Υπολογισμός Μακροχρόνιου Οριακού Κόστους Παραγωγής (ΜΟΚΠ)
σε τιμές 1984

$$\text{ΜΟΚΠ} = 1,25 [94000 (0,1009 \% 0,002) \% 1000 - (3,88 \% 0,15)] = 1580]$$

$$\text{ΜΟΚΠ} = 5381 \text{ δρχ./KW-έτος} \qquad \frac{\text{Δρχ.}}{\text{KWH}} \times \frac{\text{H}}{\text{έτος}} = \frac{\text{Δρχ.}}{\text{KW-έτος}}$$

όπου :

1,25 : Συντελεστής για να ληφθεί υπόψη η εφεδρεία ισχύος στο σύστημα.

94000 δρχ./KW : Το μέσο κόστος ανά εγκατεστημένο καθαρό KW μιας ομάδας υδρο-ηλεκτρικών σταθμών (ΥΗΣ)
Αυλάκι - Μεσοχώρα - Πηγές - Στρατός - Θησαυρός, σε τιμές 1984.

0,1009 : Συντελεστής τοκοχρεωλυτικής δόσης (= 10%, η = 50 έτη).

0,002 : Ασφάλιστρα.

1000 δρχ./KW : Ετήσιες δαπάνες λειτουργίας ανά KW.

3,88 δρχ./KWH : Κόστος KWH από καύσιμο σε σταθμό πετρελαίου με ειδική κατανάλωση 0,25 kg/KWH και κόστος καυσίμου 15530 δρχ./τόν., όπως προβλέπεται να διαμορφωθεί μέσα στο 1984.

0,15 δρχ./KWH : Δαπάνες λειτουργίας αναλογικές της ενέργειας σε σταθμό πετρελαίου.

2580 H : Ο μέσος αριθμός ωρών λειτουργίας κατ' έτος των παραπάνω ΥΗΣ.

Παρατήρηση : Οι δύο πρώτοι προσθετέοι στη σχέση υπολογισμού του ΜΟΚΠ αντανakλούν τις ετήσιες δαπάνες λειτουργίας του ΥΗΣ, ενώ ο αφαιρετέος φανερώνει την εξοικονόμηση καυσίμου που στην περίπτωση μας είναι πετρέλαιο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Υπολογισμός κόστους ηλεκτρικής ενέργειας

Θέση	Παραγωγή	Υψηλή τάση	Μέση τάση	Χαμηλή τάση	Σύνολο Δοχ./ΚΜ-έτος	Μεταφορά δοχ./ΚΜ - έτος	Κόστος ενέργειας Νόκτα δοχ./ΚΜ
Συστήματος	δοχ./ΚΜ-έτος						
Ζωγού Α-150	5702	2216		7918	4,1951	4,0702	4,16
Μέση τάση	5974	2323	1867	10164	4,377	4,078	4,30
Χαμηλή	6384	2482	1994	15525	4,635	4,292	4,55

1. Το οριακό κόστος της ημέρας έχει βεβαιωθεί στο πετρέλαιο με κόστος 15530 δοχ./ΚΜ, δηλ. αυξημένο κατά 15% σε σχέση με τιμές του 1988. Η αύξηση κατά 15% αντιστοιχεί σε 0,51 δοχ./ΚΜΗ περίπου.

2. Για λόγους απειθαλείας και το οριακό κόστος της νύκτας έχει βεβαιωθεί στο πετρέλαιο. Στις προτάσεις για τις δομές των τιμολογίων έχουν γίνει ορισμένες διαφοροποιήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Μέσο κόστος Δρχ./KWH
(τιμές 1984)

Διάνυμο κόστους	'Ωρες λειτουργίας της ταυτόχρονης με την αιχμή του συστήματος ζήτησης	Μέσο κόστος	Παρατηρήσεις
Υψηλή τάση			
$\frac{7.918}{7.500} + 4,16 = 1,056 + 4,16$	7.500 (85,6%)	5,216	
Μέση τάση			
$\frac{10.164}{6.150} + 4,30 = 1,653 + 4,30$	6.150 (70,2%)	5,953	
Χαμηλή τάση			
$\frac{15.525}{4.000} + 4,55 = 3,881 + 4,55$	4.000 (45,7%)	8,431	

ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1984

Με την 126 /20.3.84 Απόφαση του Δ.Σ. έγιναν οι τιμολογιακές ρυθμίσεις του έτους 1984 που βασίστηκαν σε μελέτη - πρόταση της Δ/σης Προγραμματισμού για την εφαρμογή νέων τιμολογίων με βάση το μακροχρόνιο οριακό κόστος.

Με αυτή την απόφαση εγκρίθηκαν:

- Δύο νέα τιμολόγια υψηλής τάσης πολλαπλής εγγραφής τα Α και Α /4 (επί Υποσταθμού ΔΕΗ), με στόχο την εξομάλυνση της καμπύλης φορτίου με την μεταφορά φορτίων από τις ώρες αιχμής στις ώρες εκτός αιχμής. Τα παλιά τιμολόγια υψηλής τάσης Α - 150 και Α - 150 /Υ καταργήθηκαν για τους νέους πελάτες, ενώ εξακολουθούν να ισχύουν για τους παλιούς πελάτες, που για λόγους συμβατικούς έχουν το δικαίωμα να διατηρήσουν για κάποιο χρονικό διάστημα το παλιό τους τιμολόγιο. Για λόγους ίσης μεταχείρισης μεταξύ των πελατών υψηλής τάσης, που θα πάρουν τα νέα τιμολόγια και εκείνων που θα διατηρήσουν τα παλιά τιμολόγια, εγκρίθηκε αύξηση 8% στις βασικές τιμές των τιμολογίων Α-150 και Α-150/Υ της περιόδου Γενάρης - Φλεβάρης 1984, ενώ παράλληλα εξακολουθούν να ισχύουν οι ρήτρες αναπροσαρμογής καυσίμου και μισθών και ημερομισθίων, με αναπροσαρμοσμένη την τιμή των λιγνιτών.

Δύο νέα τιμολόγια Μ.Τ. τα Β1 και Β2 με παράλληλη κατάργηση των 14 τιμολογίων Μ.Τ. που ίσχυαν στο παρελθόν. Το τιμολόγιο Β1 ταιριάζει σε πελάτες που χρησιμοποιούν σωστά τις εγκαταστάσεις τους (καλός συντελεστής χρησιμοποίησης). Το τιμολόγιο Β2 ταιριάζει σε εκείνους τους πελάτες που δεν έχουν καλό συντελεστή χρησιμοποίησης.

Τα τιμολόγια Χ.Τ. Βιομηχανικής χρήσης και Γενικής χρήσης ενοποιήθηκαν σε τρία νέα τιμολόγια με νέα δομή.

Τα τιμολόγια οικιακής χρήσης Γ-1 και Γ-1Ν διατήρησαν περίπου την ίδια δομή, αλλά έγινε εντονότερη η επιβάρυνση των τελευταίων κλιμακίων, με στόχο από τη μια μεριά τη μικρότερη αύξηση των μικροτέρων και κατά τεκμήριο ασθενέστερων οικονομικά καταναλωτών και από την άλλη την εξοικονόμηση ενέργειας. Παράλληλα καθιερώθηκε πάγιο για τους καταναλωτές με κατανάλωση πάνω από 100 ΚWH το δίμηνο για την αντιμετώπιση των δαπανών καταμέτρησης, έκδοσης λογαριασμού κ.λ.π. που είναι ανεξάρτητες από το επίπεδο κατανάλωσης.

Για τα τιμολόγια Αγροτικής Χρήσης (Μ.Τ. και Χ.Τ.), Έλξης, Ημερήσιων Εφημερίδων (ΤΕΦ Χ.Τ.) Φ.Ο.Π. και το ειδικό τιμολόγιο του Ο.Λ.Π. δόθηκαν αυξήσεις 15% πάνω στις συνολικές τιμές που ισχύουν το δίμηνο Γενάρη - Φλεβάρη 1984.

Παράλληλα τέθηκε ανώτερο όριο (πλαφόν) αύξησης ίσο με 25% για όλους τους πελάτες Μ.Τ. και Χ.Τ. σε σύγκριση με τα προηγούμενα τιμολόγια, που καταργήθηκαν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Εξέλιξη μέσων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας
κατά την περίοδο 1978-1984 (Δρχ./KWH)
κατά χρήση και τάση

	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Οικιακή	2,111	2,303	2,918	4,510	5,213	5,810	6,633
Γεωργική Χ.Τ.	1,595	2,113	2,995	3,136	2,559	2,924	3,334
» Μ.Τ.	1,418	1,847	2,518	2,772	2,309	2,571	2,934
Εμπορική Χ.Τ.	2,841	3,665	4,706	5,921	6,858	8,181	9,446
» Μ.Τ.	1,276	1,640	2,332	3,115	3,690	4,375	5,370
Βιομηχανική Χ.Τ.	2,372	3,062	4,121	5,274	7,119	8,661	8,815 /
							9,140
» Μ.Τ.	1,245	1,607	2,279	3,023	4,044	4,918	5,865
Φ.Ο.Π.	1,872	2,416	3,234	4,207	4,894	5,744	6,470
Δημόσια Χ.Τ.	2,191	2,832	3,590	5,001	5,867	6,939	8,165
» Μ.Τ.	1,366	1,789	2,459	3,176	3,587	4,158	5,141
Έλεξη	1,683	2,145	2,903	3,788	4,314	5,141	5,804
<hr/>							
Σύνολο διανομής	1,919	2,310	3,038	4,220	5,083	5,911	6,776
A - 150 (χωρίς Αλουμίνιο και Λάρκο)	0,959	1,240	1,816	2,499	3,266	3,997	4,945

Πηγή: Έντυπο ΔΕΗ, Τιμολογιακές ρυθμίσεις και εξέλιξη μέσων τιμών για την περίοδο 1982-1984.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

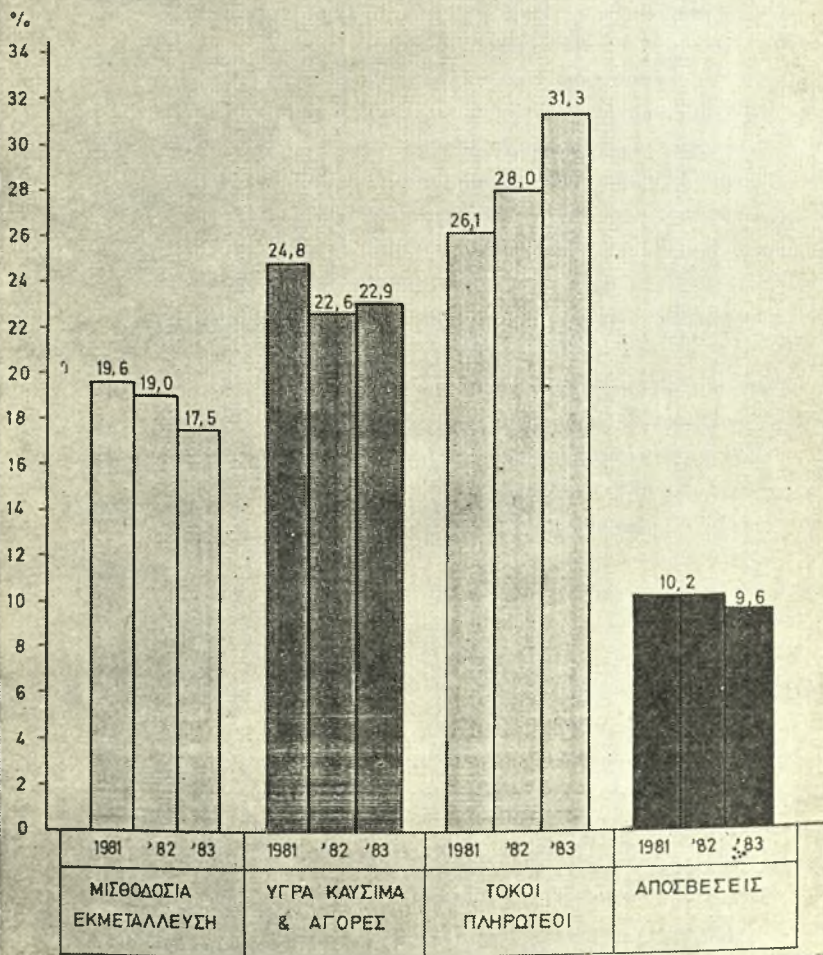
Ποσοστιαία σύνθεση των δαπανών εκμετάλλευσης
και επιβάρυνση ανά ΚΜΗ
κατά το έτος 1983

	Ποσοστιαία σύνθεση	Δαπάνη ανά ΚΜΗ που πουλήθηκε (Δρχ./ΚΜΗ)
Μισθοδοσία	17,5	0,948
Καύσιμα	36,0	1,938
Αποσβέσεις	8,6	0,467
Τόκοι κ.λ.π. Χρηματοοικονομικά έξοδα	29,9	1,616
Λοιπές δαπάνες	8,0	0,432
Σύνολο	100,0	5,401

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Ζ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ
ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΑΓΟΡΩΝ ΗΛΕΚΤΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΤΟΚΩΝ ΠΛΗΡΩΤΕΩΝ & ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Πηγή: Παπαμαντάρης Δ., *ένθ' ανωτ.*, σ. 57.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Σύγκριση τιμών ρεύματος οικιακής χρήσης διαφόρων χωρών
(για ετήσια κατανάλωση 1700 κιλοβαττωρών)

Τιμές Ιανουαρίου 1984

Χώρα	Μέση τιμή Δρχ. /KWH
Δ. Γερμανία	11,9
Γαλλία	11,1
Αγγλία	10,8
Ιρλανδία	10,2
Δανία	9,3
Ολλανδία	9,2
Ιταλία	8,6
Ελλάδα	7,0 (Ιανουάριος 1984)
Ελλάδα	8,0 (Απρίλιος 1984)

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

Σύγκριση τιμών ρεύματος οικιακής χρήσης διαφόρων χωρών
(για ετήσια κατανάλωση 3500 κιλοβαττωρών)

Τιμές Ιανουαρίου 1984

Χώρα	Μέση τιμή Δρχ. / KWH
Ιταλία	14,7
Γαλλία	10,7
Δ. Γερμανία	10,3
Ιρλανδία	9,6
Αγγλία	9,4
Ελλάδα	7,3 (Ιανουάριος 1984)
Ελλάδα	8,7 (Απρίλιος 1984)

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

Σύγκριση τιμών ρεύματος οικιακής χρήσης διαφόρων χωρών
(για ετήσια κατανάλωση 13000 κιλοβατώραν)
(από τις οποίες 9500 κιλοβατώρες είναι νυκτερινή κατανάλωση για θέρμανση κ.λ.π.)

Τιμές Ιανουαρίου 1984

Χώρα	Μέση τιμή Δρχ. / KWH
Γαλλία	6,8
Ολλανδία	6,4
Ιρλανδία	5,8
Δ. Γερμανία	5,6
Ελλάδα	4,3 (Ιανουάριος 1984)
Ελλάδα	5,4 (Απρίλιος 1984)
Αγγλία	4,8

ΠΙΝΑΚΑΣ 14

Σύγκριση τιμών ρεύματος για μεσαίες βιομηχανίες σε διάφορες χώρες
(Ισχύς 500 κιλοβάτ - ετήσια κατανάλωση 1.250.000 κιλοβατώρες)

Τιμές Ιανουαρίου 1984

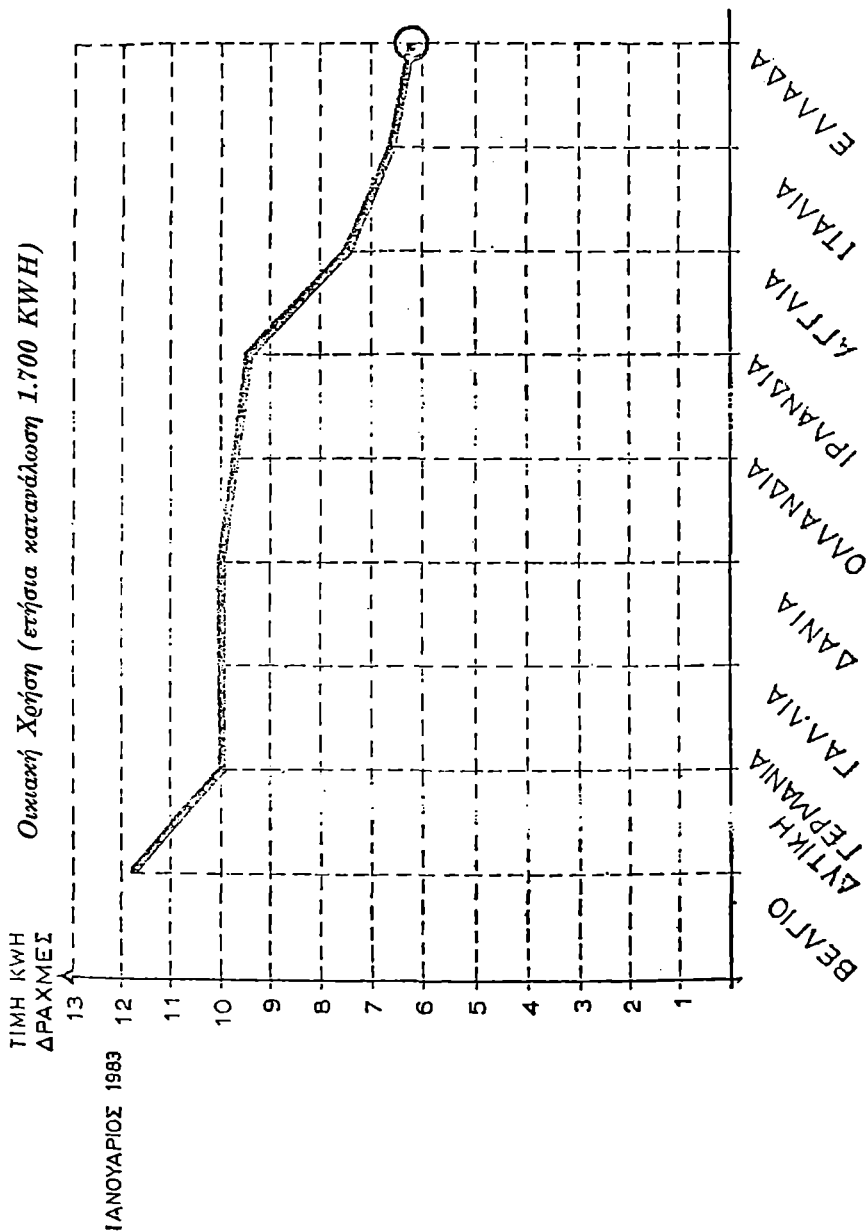
Χώρα	Μέση τιμή Δρχ. / KWH
Δ. Γερμανία	8,4
Ιρλανδία	8,2
Ιταλία	8,1
Ολλανδία	8,1
Ελλάδα	5,90 (Ιανουάριος 1984)
Ελλάδα	7,1 (Απρίλιος 1984)
Αγγλία	6,45
Γαλλία	5,70

ΠΙΝΑΚΑΣ 15

Σύγκριση τιμών ρεύματος για μεγάλες βιομηχανίες σε διάφορες χώρες
(Ισχύς 25.000 κιλοβάτ - ετήσια κατανάλωση 125.000.000 κιλοβατώρες)

<i>Τιμές Ιανουαρίου 1984</i>		
<i>Χώρα</i>	<i>Μέση τιμή</i>	<i>Δρχ. / KWH</i>
Ιρλανδία	6,6	
Δ. Γερμανία	5,70	
Ιταλία	5,60	
Ολλανδία	5,30	
Ελλάδα	4,5	(Ιανουάριος 1984)
Ελλάδα	5,3	(Απρίλιος 1984)
Αγγλία	4,30	
Γαλλία	3,80	

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ Η
 Ομοιακή Χρήση (ετήσια κατανάλωση 1.700 KWH)

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΔΕΗ (1974-1983)

PUBLIC POWER CORPORATION 1. BALANCE SHEET 1975 ASSETS

	December 31, 1975	December 31, 1974	Variance
FIXED ASSETS			
Plant in Service	60,758,893,086.10	54,733,743,480.70	
Less: Reserves for Depreciation	(15,565,815,352.—)	(12,709,079,314.60)	
Works in Progress	64,193,077,734.10	42,024,638,566.10	22,168,409,168.—
Contractorship Advances	7,839,107,221.—	18,634,477,249.20	(10,845,370,028.20)
Final Designs	399,083,784.70	366,066,518.30	33,817,265.80
Preliminary Reports	39,773,692.40	22,039,213.90	8,734,478.50
Subtotal	<u>73,592,533,558.10</u>	<u>62,100,698,646.60</u>	<u>11,491,834,911.50</u>
NON-UTILITY INVESTMENTS			
Non-Utility Plant	8,601,336.90	11,526,629.80	
Less: Reserves for Depreciation	8,601,336.90	11,526,629.80	
Investments in Affiliated Companies		1,060,598,316.—	(1,060,598,316.—)
Subtotal		<u>1,060,598,316.—</u>	<u>(1,060,598,316.—)</u>
STORES AND PURCHASE ORDERS			
Supplies Inventories	4,016,957,295.90	3,504,413,706.10	512,543,589.80
Fuels Inventories	458,512,148.60	280,404,596.30	178,107,552.30
Purchase Orders for Supplies and Fuels	2,194,729,799.30	2,313,108,002.60	
Commitments for Ordered Supplies and Fuels	(890,244,971.70)	(1,466,417,355.—)	
Balance from Orders of Supplies and Fuels	1,304,484,827.60	846,690,647.60	457,794,180.—
Supplementary expenses for Materials and Fuels	164,042,123.60	93,238,047.30	70,806,076.30
Subtotal	<u>5,943,996,395.70</u>	<u>4,724,744,997.30</u>	<u>1,219,251,398.40</u>
CURRENT ASSETS			
Cash and Bank Deposits	420,487,940.70	259,722,414.—	160,765,526.70
Imprest Funds	34,520,040.40	49,292,571.90	(14,772,531.50)
Special Deposits	6,335,008.—	4,302,690.—	1,2,032,318.—
Consumers	1,958,628,218.40	2,238,261,693.50	
Less: Customers' Deposits	(1,623,369,406.90)	(1,360,904,881.20)	(542,100,000.80)
Sundry Receivables	492,024,383.80	259,839,377.40	232,185,006.40
Receivable from Employees and Pensioners	101,471,711.40	59,346,600.90	42,125,110.50
Sundry Advances	55,497,952.80	63,465,864.70	(7,967,911.90)
Notes Receivable	1,049,132.—	470,268.—	578,864.—
Subtotal	<u>1,446,642,980.60</u>	<u>1,573,796,599.20</u>	<u>(127,153,818.60)</u>
DEFERRED DEBIT ACCOUNTS			
Expenditures for Feasibility Reports	41,066,205.30	20,440,368.70	20,625,836.60
Other Works in Progress	81,620,510.60	106,085,053.80	(24,464,543.20)
Other Deferred Debits	1,427,621,233.50	925,430,219.70	502,191,013.80
Subtotal	<u>1,550,307,949.40</u>	<u>1,051,955,642.20</u>	<u>498,352,307.20</u>
DEFERRED EXPENSES			
Sundry Deferred Expenses	2,458,335,038.50	977,739,294.30	1,480,595,744.20
Subtotal	<u>2,458,335,038.50</u>	<u>977,739,294.30</u>	<u>1,480,595,744.20</u>
OTHER DEBIT ACCOUNTS			
TAP-APECO-EHE Account	412,192,185.10	351,749,209.—	60,442,956.10
Subtotal	<u>412,192,185.10</u>	<u>351,749,209.—</u>	<u>60,442,956.10</u>
TOTAL ASSETS	<u>85,404,008,087.40</u>	<u>71,841,282,704.60</u>	<u>13,562,725,382.80</u>
Total Debit Contra Accounts	<u>49,494,560,048.10</u>	<u>51,234,543,810.10</u>	<u>(1,739,983,562.—)</u>

* Including figures of the former LIPTOL

** Nullified on account of LIPTOL's merger with PPC

**PUBLIC POWER CORPORATION
BALANCE SHEET 1975
LIABILITIES**

	December 31*, 1975	December 31, 1974	Variance
CAPITAL			
Provided by the Government	5,026,760,178.90	4,396,760,178.90	630,000,000.—
Own Funds	<u>11,853,784,432.20</u>	<u>10,493,197,356.10</u>	<u>1,360,587,076.10</u>
Subtotal	<u>16,880,544,611.10</u>	<u>14,889,957,535.—</u>	<u>1,990,587,076.10</u>
SPECIAL RESERVES AND PROVISIONS			
Special Reserves as per L.D. 148/67 (LIPTOL)	—	226,825,350.—	(226,825,350.—)
Obsolescence of Plant and Materials	—	193,547,107.20	(193,547,107.20)
Payroll	—	35,635,362.40	(35,635,362.40)
Damage to Plant and Materials	—	126,292,339.—	(126,292,339.—)
Subtotal	—	<u>582,300,158.60</u>	<u>(582,300,158.60)</u>
LONG - TERM DEBT			
Bond Issues	10,057,195,700.—	10,356,555,000.—	(299,359,300.—)
Other	<u>43,603,199,440.40</u>	<u>32,857,159,673.50</u>	<u>10,746,039,766.90</u>
Subtotal	<u>53,660,395,140.40</u>	<u>43,213,714,673.50</u>	<u>10,446,680,466.90</u>
CURRENT LIABILITIES			
Short-Term and Maturing Debt	4,781,594,798.40	4,690,202,143.60	91,392,654.80
Sundry Payables - Salaries and Pensions	1,625,053,402.50	706,293,309.60	918,760,092.90
Accrued Interest and dividends	875,807,198.70	686,145,633.80	189,661,564.90
Deductions and Contributions payable	<u>556,904,982.50</u>	<u>541,751,558.20</u>	<u>15,153,424.30</u>
Subtotal	<u>7,839,360,382.10</u>	<u>6,624,392,645.40</u>	<u>1,214,967,736.70</u>
DEFERRED CREDIT ACCOUNTS			
Customer Advances for Service Extensions	132,127,251.40	115,652,653.90	16,474,597.50
Performance Bond Forfeitures from Suppliers and Contractors	149,417,107.90	157,260,317.10	(7,843,209.20)
Outstanding Accounts of Purchased Electric Utilities	2,122,107.20	1,514,923.20	607,184.—
Other	<u>729,357,822.80</u>	<u>718,962,710.90</u>	<u>9,395,111.90</u>
Subtotal	<u>1,012,024,289.30</u>	<u>993,390,605.10</u>	<u>18,633,684.20</u>
REVENUES APPLICABLE TO SUBSEQUENT YEARS			
Revenues from Interest of Subsequent Years	1,127,585.70	1,172,364.—	(44,778.30)
	<u>1,127,585.70</u>	<u>1,172,364.—</u>	<u>(44,778.30)</u>
OTHER CREDIT ACCOUNTS			
PPC Personnel Insurance Fund Account	2,107,903,706.40	1,450,332,718.20	657,570,988.20
Contributions	3,869,131,719.90	4,061,910,289.50	(192,778,570.—)
Customers Advances Reimbursable	<u>22,793,553.50</u>	<u>17,841,665.10</u>	<u>4,951,888.40</u>
Subtotal	<u>5,999,828,979.80</u>	<u>5,550,084,673.20</u>	<u>469,744,306.60</u>
GUARANTEE DEPOSITS			
Minimum Consumption Guarantee	295,253.—	270,213.—	25,040.—
Customer's Guarantees for Installing Three-Phase A.C.	<u>10,431,846.—</u>	<u>5,999,836.80</u>	<u>4,432,009.20</u>
for Domestic Usage			
Subtotal	<u>10,727,099.—</u>	<u>6,270,049.80</u>	<u>4,457,049.20</u>
TOTAL LIABILITIES	<u>85,404,008,087.40</u>	<u>71,841,282,704.60</u>	<u>13,562,725,382.80</u>
Total Credit Contra Accounts	<u>49,494,560,048.10</u>	<u>51,234,543,610.10</u>	<u>(1,739,983,562.—)</u>

Including figures of the former LIPTOL S.A.

** Transferred to the Capital a/c under L. 134/75 and PPC B.D. Decision 338/11.12.75

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
1. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1977
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**

	31 Δεκεμβρίου 1977		31 Δεκεμβρίου 1978		Διαφορά
Πάγιο Ένεργητικό					
Έγκαταστάσεις σε Υπηρεσία	92.835.840.002,50		85.784.638.368,00		
Μείζον: Κρατήσεις γιά Άποσβέσεις ...	<u>24.040.549.020,40</u>	68.795.090.982,10'	<u>20.150.865.338,00-</u>	65.813.773.028,60	3.181.317.953,60
Έργα σε κατασκευή		14.156.804.842,00		12.632.090.822,20	1.824.943.919,80
Προκαταβολές γιά εκτέλεση Έργων ...		1.088.036.867,10		1.112.754.864,70	(24.718.468,60)
Όριστικές μελέτες γιά κατασ. ΥΠΕ ...		79.001.677,70		54.091.755,10	24.909.921,80
Προκαταρκτικές μελέτες γιά έρευνες ...		<u>1.662.246.912,20</u>		<u>1.221.180.318,80</u>	461.066.593,40
Σύνολο Παγίου Ένεργητικού	<u>85.800.980.610,10</u>		<u>80.533.860.690,40</u>		<u>5.267.119.919,70</u>
Έγκαταστάσεις σε άδρόνεμα					
Έγκαταστάσεις σε άδρόνεμα	8.732.021,20		8.788.718,30		
Μείζον: Κρατήσεις γιά Άποσβέσεις ...					
Έργα/σεων σε άδρόνεμα	<u>9.653.576,20</u>	78.445,	<u>8.788.718,30</u>	1,-,	78.444,
Σύνολο Έγκατ. σε άδρόνεμα		<u>78.445</u>		<u>1,-</u>	<u>78.444</u>
Άποθήκες και Παραγγελίες					
Υλικά					
Άποθήκες Υλικών		4.117.219.010,80		4.147.373.205,90	(30.154.195,10)
Άποθήκες Καυσίμων		847.810.493,50		797.078.750	(149.268.258,50)
Παραγγελίες Υλικών και Καυσίμων ...		946.426.628,70		762.228.831,80	184.197.798,90
Συμπληρωματικές Δαπάνες Υλικών ...					
και Καυσίμων		<u>25.774.244,90</u>		<u>104.622.391,50</u>	(78.848.146,60)
Σύνολο Άποθηκών και Παραγγελιών					
Υλικών		<u>5.737.230.377,90</u>		<u>5.811.303.178,20</u>	(74.072.801,30)
Ένεργητικό σε κυκλοφορία					
Ταμείο και Τράπεζες		2.918.291.869		1.382.055.512,70	1.556.238.378,30
Πένες και Πρωσ. Προκ. γιά Άποδ. ...					
Ν/σμού		17.352.933		69.205.148	(51.852.215)
Άφθώραρα και Ειδικές Καταθέσεις ...		941.950		20.470.269	(19.528.319)
Καταβολές ...	3.425.404.977,80		2.543.240.881,20		
Μείζον: Προκαταβολές Καταναλωτών ...	<u>2.135.982.141,60</u>	1.289.422.836,20	<u>1.877.594.480,50</u>	685.646.380,70	623.778.455,50
Λογαριασμοί Εισπρακτικοί Διάφοροι ...		357.905.845,60		386.822.894,40	(6.917.248,80)
Λογαριασμοί Εισπρακτικοί ...					
Υπαλλήλων και Συστάς		463.499.586,90		237.212.838,80	226.286.748,10
Προκαταβολές Διάφορες		114.005.287,70		71.647.806,70	42.357.481
Σύνολο Ένεργητικού σε κυκλοφορία		<u>5.161.420.128,40</u>		<u>2.793.060.850,30</u>	<u>2.368.359.278,10</u>
Προσωπικοί Χρεωστικοί					
Λογαριασμοί ...					
Δαπάνες Προμηθευτών		78.243.998,20		61.017.572,90	17.226.425,30
Διάφορες Έργασίες γιά Έκτελεση ...		19.878.055,70		235.261.200,40	(216.375.144,70)
Διαχειρίσεις Υλικών από Έργα Δά- ...					
βους Έργων Διανομής		511.389.245,70			811.389.245,70
Λογιά Προσωπικοί Χρεωστικοί ...					
Ν/σμοί		<u>848.256.742,80</u>		<u>1.328.243.210,10</u>	(379.986.467,50)
Σύνολο Προσωπικών Χρεωστικών					
Λογισμίων		<u>1.657.868.042,20</u>		<u>1.624.811.993,40</u>	(66.746.541,20)
Δαπάνες Έπομένων Χρήσεων					
Διάφορες Δαπάνες Έπομένων ...					
Χρήσεων		1.747.375.881,80		1.997.674.346,50	(250.298.464,90)
Σύνολο Δαπανών Έπομένων					
Χρήσεων		<u>1.747.375.881,80</u>		<u>1.997.674.346,50</u>	<u>(250.298.464,90)</u>
Λογιά Χρεωστικοί Λογαριασμοί					
Λογαριασμός ΤΑΠ-ΗΕΑΠ-ΕΠΕ ...		350.192.165,10		412.192.165,10	(62.000.000,00)
Σύνολο Λογισμίων Χρεωστικών ...					
Λογισμίων		<u>350.192.165,10</u>		<u>412.192.165,10</u>	<u>(62.000.000,00)</u>
Σύνολο Ένεργητικού	100.355.143.650,30		93.172.703.215,90		7.182.440.434,40
Λογαριασμοί Τάξεως Χρεωστικοί					
.....		<u>57.709.609.156,70</u>		<u>52.599.801.237,60</u>	5.110.007.919,10

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
1. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1977
ΠΑΘΗΤΙΚΟ

	31 Δεκεμβρίου 1977	31 Δεκεμβρίου 1976	Διαφοράς
Κεφάλαια			
Κεφάλαια από χρημ/ση Έλληνισμ			
Δημοσίου	8.616.760.178,90	5.686.760.178,90	830.000.000
Τόσο Κεφάλαια	13.206.766.480,30	12.638.084.889,20	568.681.591,10
Σύνολο Κεφαλαίων	<u>19.723.526.659,20</u>	<u>18.324.845.068,10</u>	<u>1.398.681.591,10</u>
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Όμοιολογικά Δάνεια	12.019.629.700	9.573.408.700	2.446.221.000
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	80.371.445.801,80	48.546.572.872,30	1.824.877.969,50
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	<u>62.391.075.501,80</u>	<u>58.119.981.572,30</u>	<u>4.271.093.969,50</u>
Βραχυπρόθεσμες και Αληθινοπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Βραχυπρόθεσμες και Αληθινοπρόθεσμες Υποχρεώσεις	4.991.440.278,80	4.791.449.674,80	199.990.604
Λογ/σμοί Πληρωτέων Διάφορων Υπαλλήλων και Συνταξ	1.330.119.591,40	1.991.431.904,40	(661.312.313)
Τόκοι και Τοκομερίδια Πληρωτέα	1.099.054.426,40	754.416.528,60	344.637.897,80
Κρατήσεις και Επισφαρές Πληρωτέες	960.975.360,90	1.111.566.752,70	(150.591.391,80)
Σύνολο Βραχυπρόθ. και Αληθινοπρόθ. Υποχρεώσεων	<u>8.381.589.657,50</u>	<u>8.648.864.860,70</u>	<u>(267.275.203,20)</u>
Προσωρινή Πιστωτική Λαγερίασμα			
Προκαταβολές Καταναλωτών γιά Έκπληση Έργων	86.831.893,70	104.839.976,80	(18.208.083,10)
Κρατήσεις Καλής Έκτελεσεως Έγγυησεως Έργων και Προμηθειών	131.560.042,60	120.508.829,60	11.051.213
Έκευμενές Λ/σμοί Έξογορασθεϊσών Μ.Ε.	2.122.107,20	2.122.107,20	-
Λοιπή Προσωρινή Πιστωτική Λ/σμοί	1.249.866.548,40	979.482.355,10	270.384.193,30
Σύνολο Προσωρινών Πιστωτικών Λ/σμών	<u>1.470.180.591,90</u>	<u>1.206.953.268,70</u>	<u>263.227.323,20</u>
Έσοδα Έπιμενών Χρήσεων			
Έσοδα από Τόκους Έπιμενών Χρήσεων	1.656.198,90	1.576.790,50	79.408,40
Σύνολο Έσόδων Έπιμενών Χρήσεων	<u>1.656.198,90</u>	<u>1.576.790,50</u>	<u>79.408,40</u>
Λοιπή Πιστωτική Λαγερίασμα			
Λ/σμός Ασφαλίσεως Προσωπικού Δ.Ε.Μ.	4.809.710.698,10	3.134.069.049,80	1.675.641.648,30
Συμμετοχές	3.517.399.223,10	3.691.166.148,10	(173.766.925)
Προκαταβολές Καταναλωτών Έπιμεντέτες	35.967.789,80	28.784.213	7.183.576,60
Σύνολο Λοιπών Πιστωτικών Λ/σμών	<u>8.363.074.711</u>	<u>6.854.019.410,90</u>	<u>1.509.055.300,10</u>
Έγγυησεως			
Έγγυησεως Έλαχίστου Όριου	295.277	327.344,90	(32.067,90)
Έγγυησεως Τοποθ. Τρέφ. Παροχών Οικ. Χρήσεως	23.745.053	16.134.939,60	7.610.113,40
Σύνολο Έγγυησεων	<u>24.040.330</u>	<u>16.462.284,70</u>	<u>7.578.045,70</u>
Σύνολο Παθητικό	<u>100.355.143.650,30</u>	<u>93.172.703.215,90</u>	<u>7.182.440.434,40</u>
Λαγερίασμα Τόκων Πιστωτική	<u>67.709.809.156,70</u>	<u>52.599.801.237,60</u>	<u>5.110.007.919,10</u>

INCOME STATEMENT 1975
In Drs.

	Year 1975	Year 1974	Variance		Year 1975	Year 1974	Variance
GENERATION - TRANSMISSION							
OPERATING REVENUES				DISTRIBUTION			
Sales to Distribution	7,099,367,107.—	5,333,602,593.—	1,765,564,514.—	Operating Revenues	13,426,760,031.80	11,075,565,284.40	2,351,214,747.40
Sales to Megalopolis Lignite Mine	22,357,012.—	9,478,134.—	12,878,878.—	Contributions	963,417,746.30	—	963,417,746.30
Sales to Ptolemais Lignite Mine	2,227,175.—	—	2,227,175.—	Other	100,429,146.90	76,492,658.80	23,936,488.10
Sales to Briquette Factory	161,434.90	—	161,434.90	Total Operating Revenues	14,490,626,925.—	11,152,057,943.20	3,338,568,981.80
Retail Sales	2,046,616,930.—	1,579,269,674.—	467,347,256.—				
Briquette Factory Revenues	6,489,363.—	2,489,363.—	4,000,000.—	OPERATING EXPENSES			
Other	6,046,364.—	5,616,655.30	429,708.70	Direct			
Total Operating Revenues	9,179,285,385.90	6,928,367,656.30	2,250,918,329.60	Management	93,540,721.40	100,664,030.60	(7,123,309.20)
				Overhead	591,549,736.40	651,287,275.60	(59,737,539.20)
OPERATING EXPENSES				Power Purchases	7,095,367,107.—	5,333,802,593.—	1,765,564,514.—
Direct				Other	2,333,061,428.40	1,726,199,291.20	606,862,137.20
Management	11,361,872.50	9,122,052.80	2,259,819.70	— Local Stations' Costs	550,158,111.70	383,580,860.20	166,577,251.50
Overhead	103,455,782.70	103,455,782.70	—	— Fuel	366,143,860.80	248,710,736.30	117,433,124.50
SES Expenses	5,585,172,013.60	4,153,632,789.70	1,431,539,243.90	— Other	184,014,250.90	134,870,123.90	49,144,127.—
— Fuel	4,832,574,367.50	3,567,189,593.90	1,265,384,793.60	— Distribution Technical Costs	938,095,407.60	717,333,139.80	220,762,267.80
— Other	782,597,826.10	596,643,175.80	175,954,650.30	— Commercial and Accounting Costs	675,044,470.20	499,769,515.90	175,274,954.30
SES Expenses	152,311,662.70	126,745,394.10	25,566,268.60	— Other Service Unit Costs	169,763,438.90	125,515,775.30	44,247,663.60
Transmission Costs	332,005,901.—	250,917,912.—	81,087,989.—	Total Direct Expenses	10,077,518,993.20	7,811,953,190.40	2,265,565,802.80
Briquette Factory Costs	8,562,272.90	—	8,562,272.90	Other Distribution Costs	15,978,828.—	10,014,269.60	5,964,558.40
Power Purchases	72,871,458.—	48,296,701.10	24,574,756.90	Depreciation	683,412,656.50	800,005,550.70	(116,592,894.20)
Power Exchanges	(5,651,055.—)	(6,805,215.—)	1,154,160.—	Apportioned Management	24,274,711.40	36,618,983.40	(12,344,272.—)
Total Direct Expenses	6,166,654,145.70	4,685,566,408.40	1,481,087,737.30	Apportioned PPC Overhead	292,523,456.40	421,445,505.80	(128,922,049.40)
Depreciation	1,778,408,642.80	1,219,296,681.20	559,111,961.60	Total Operating Expenses	11,093,708,645.50	8,860,037,528.90	2,213,671,116.60
Apportioned Management	13,088,242.90	16,872,193.80	(3,783,950.90)				
Apportioned PPC Overhead	157,720,435.30	194,180,984.90	(36,460,549.60)	NET OPERATING INCOME	3,396,918,279.50	2,272,020,414.30	1,124,897,865.20
Total Operating Expenses	8,115,871,466.70	6,115,916,268.30	1,999,955,198.40	Less: Interest, Other Income and Expenses (apportioned)	1,135,437,946.60	744,502,082.10	390,935,864.50
				DISTRIBUTION NET PROFIT	2,261,480,332.90	1,527,518,332.20	733,962,000.70
NET OPERATING INCOME	1,063,413,919.20	812,450,788.—	250,963,131.20				
Less: Interest, Other Income and Expenses (apportioned)	2,422,628,735.—	1,520,715,719.50	901,913,015.50				
GENERATION — TRANSMISSION LOSS	(1,359,214,815.80)	(708,264,931.50)	(650,949,884.30)				

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1979
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

	31 Δεκεμβρίου 1976	31 Δεκεμβρίου 1978	Διαφοράς
Πάγιο Ένεργητικό			
Εγκαταστάσεις σθ Ύψους	110.689.501.036,00	108.239.541.817,30	
Μείον: Κρατήσεις γιά Αποσβέσεις	33.175.885.886,00	28.362.878.419,00	77.878.663.398,30 (483.048.240,30)
Έργα σθ κατασκευή	35.128.808.531,80	15.034.271.220,90	20.092.436.310,90
Προκαταβολές γιά Έπιτέλεση Έργων	879.075.211,00	911.893.419,00	(232.918.208,00)
Όριστικές Μελέτες γιά Κατασκευή ΥΜΕ	60.142.014,40	6.758.637,80	54.383.376,60
Προκαταρκτικές Μελέτες και Έρευνες	-	2.001.187.987,30	(2.001.187.987,30)
Έγκαταστάσεις σθ Άδράνια	13.794.189,80	14.644.116,20	
Μείον: Κρατήσεις γιά Αποσβέσεις	8.624.265,60	10.000.248,20	4.843.888,00 526.056,00
Σύνολο Πάγιου Ένεργητικού	113.284.808.830,20	95.834.516.511,30	17.430.290.318,90
Αποθέσεις και Προμήθειες Ύλικών και Καυσίμων			
Αποθέσεις Ύλικών	6.759.148.110,10	4.840.238.417,40	1.118.909.692,70
Αποθέσεις Καυσίμων	1.048.891.353,20	852.461.582,00	387.239.771,20
Προμήθειες Ύλικών και Καυσίμων	1.920.046.181,00	1.717.685.728,20	202.360.452,80
Συμπληρωματικές Δαπάνες Ύλικών και Καυσίμων	181.926.781,30	110.631.256,30	71.296.525,00
Σύνολο Αποθεσιών και Παραγγελιών Ύλικών	8.910.813.405,80	7.120.987.984,90	1.789.825.420,70
Κυκλοφορούν Ένεργητικό			
Ταμεία και Τράπεζες	1.460.577.727,80	1.537.115.328,90	(76.537.601,30)
Πάγια και Προσ. Προσ. μθ Απόδ. Λόγισθ	28.371.701,40	15.461.108,60	12.910.592,80
Άδραγραφοι και Ειδικές Κοταβσεις	1.346.069,00	8.800.698,00	(7.254.527,00)
Καταναλωτές	6.588.452.208,80	4.352.087.975,20	1.901.932.911,90
Μείον: Προκαταβολές Καταναλωτών	2.830.082.402,00	2.450.155.063,30	1.854.438.884,90
Λογαριασμοί Εισπρακτέων	573.888.807,40	531.732.825,10	41.955.982,30
Λογαριασμοί Εισπρακτέων - Ύπιδραστον και Συστθ	683.871.993,90	658.955.138,10	23.916.845,80
Προκαταβολές Διάφορες	419.788.748,70	112.583.810,70	307.223.138,00
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ένεργητικού	8.924.011.844,80	4.787.381.519,20	2158.650.325,60
Προσωρινή Χρεωστική Λογαριασμοί			
Διαχείριση Ύλικών από Έργα/δβους	812.529.871,10	816.409.413,20	198.120.257,90
Έργων Διανομθς	1.414.145.384,70	1.398.393.609,50	15.781.775,20
Λοιπθ Προσωρινθ Χρεωστικθ Λογαριασμοί			
Σύνολο Προσωρινών Χρεωστικών Λογαριασμών	2.228.875.055,80	2.014.773.022,70	211.902.033,10
Δαπάνες Έπιπέδων Χρήσεων			
Διάφορες Δαπάνες Έπιπέδων Χρήσεων	1.588.130.574,60	1.668.823.214,20	(80.692.639,60)
Σύνολο Δαπανών Έπιπέδων Χρήσεων	1.588.130.574,60	1.668.823.214,20	(80.692.639,60)
Λοιπθ Χρεωστικθ Λογαριασμοί			
Λογαριασμοί ΤΑΠ - ΗΕΑΠ - ΕΜΕ	324.192.165,10	327.192.165,10	(3.000.000,00)
Σύνολο Λοιπών Χρεωστικών Λογαριασμών	324.192.165,10	327.192.165,10	(3.000.000,00)
Σύνολο Ένεργητικού	133.238.621.878,10	111.733.856.417,40	21.504.975.458,70
Λογαριασμοί Ταβθς Χρεωστικθ	55.706.162.450,20	82.291.980.482,90	(6.585.918.013,70)

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1978**

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

	31 Δεκεμβρίου 1978	31 Δεκεμβρίου 1978	Διαφορές
Κεφάλαια			
Κεφάλαιο από χρημ/ση Έλληνικού Δημοσίου	8.234.780.178,80	7.354.760.178,80	880.000.000,00
Ίδια Κεφάλαια	14.409.407.364,80	13.802.798.525,20	606.608.839,60
Σύνολο Κεφαλαίων	22.644.187.533,70	21.157.558.704,10	1.486.608.829,60
Μικροπρόθεσμες Ύποχρεώσεις			
Όρολογιακά Δάνεια	10.624.877.700,00	11.382.802.700,00	(727.925.000,00)
Λοιπές Μικροπρόθεσμες Ύποχρεώσεις	72.037.242.317,60	58.006.544.348,00	16.030.697.971,60
Σύνολο Μικροπρόθεσμων Ύποχρεώσεων	82.662.120.017,60	87.359.347.048,00	15.302.772.971,60
Βραχυπρόθεσμες και Ληξιπρόθεσμες Ύποχρεώσεις			
Βραχυπρόθ. και Ληξιπρόθ. Ύποχρεώσεις	7.873.317.908,00	6.139.253.184,60	1.634.064.728,40
Λ/σμοί πληρωτέοι διάφοροι	2.387.832.219,00	2.506.337.103,90	(118.604.884,90)
Τόκοι και Τοκομερίδια Πληρωτέα	1.839.787.146,20	1.278.279.332,90	361.507.813,30
Κρατήσεις και Εισφορές Πληρωτέες	1.831.898.028,20	1.313.956.898,60	517.739.129,60
Σύνολο Βραχυπρόθ. και Ληξιπρόθ. Ύποχρεώσεων	13.532.833.301,40	11.237.826.517,00	2.294.808.784,40
Προσωρινή Παθητική Λογαριασμοί			
Προκαταβολές Καταναλωτών γκ/ Έπιλεση Έργων	38.611.881,90	74.782.323,80	(36.250.441,90)
Κρατήσεις Καλής Έπιλεσεως - Έγγυησεις			
Έργαλ. & Προμ.	147.026.888,20	161.217.219,80	(14.190.353,80)
Έκκεμεις Λ/σμοί Έργοραβείων Η.Ε.	2.263.454,50	2.184.977,20	78.477,30
Λοιποί Προσωρινοί Παθητικοί Λ/σμοί	2.426.428.781,00	1.608.608.234,60	816.820.546,40
Σύνολο Προσωρινών Παθητικών Λ/σμών	2.813.228.983,80	1.846.770.755,40	766.458.228,20
Έσοδα Έπόμενων Χρήσεων			
Έσοδα από Τόκους Έπόμενων Χρήσεων	3.688.213,00	1.878.607,00	1.807.808,00
Σύνολο Έσόδων Έπόμενων Χρήσεων	3.688.213,00	1.878.607,00	1.807.808,00
Λοιποί Παθητικοί Λογαριασμοί			
Λ/σμός Ασφαλιστικής Προσποικτού ΔΕΗ	8.512.818.814,80	8.708.482.886,30	1.604.153.948,30
Συμμετοχές	3.172.489.793,50	3.344.343.085,10	(172.458.291,60)
Προκαταβολές Καταναλωτών Έπιμερητέες	60.787.018,70	43.815.037,50	7.151.982,20
Σύνολο Λοιπών Παθητικών Λ/σμών	11.735.873.827,80	10.097.025.989,90	1.638.847.839,90
Έγγυησεις			
Έγγυησεις Έλδοιστου Όριου Καταναλώσεως	184.336,00	235.219,00	(70.883,00)
Έγγυησεις Τοποθ. Τριφ. Παραγών Οικιακής Χρήσεως	48.757.863,00	33.013.580,00	13.744.283,00
Σύνολο Έγγυησεων	48.922.199,00	33.248.799,00	13.873.400,00
Σύνολο Παθητικό	133.238.831.876,10	111.733.656.417,40	21.504.976.468,70
Λογαριασμοί Τόκων - Παθητικοί	55.708.182.450,20	62.291.980.463,90	(6.585.818.013,70)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1979

ΧΡΕΩΣΗ

ΑΔΙΑΝΕΣ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
	1979	1978	1979	1978
Διάνεες Περιουσίας Ήλεκτρ. Έγγραφοσ				Διαφορικός
- Κοινοβ. ΑΠΣ	11.303.567.144,30	9.470.172.228,80	2.833.394.915,50	Από Πώληση Ήλεκτρ. Έγγραφοσ
- Κοινοβ. ΑΣΠ	450.012.325,30	374.027.126,10	75.985.199,20	Από Συμμετοχές
- Κοινοβ. ΑΠΕ	3.865.917.745,20	2.844.282.076,30	757.369.666,90	Από Έργαστ. Αντιπληθωσ
* Διάνεες Ήλεκτρ. Έγγραφοσ	83.939.919,90	2.141.563.655,30	126.191.982,50	Από Πωλησεις Φυσικου Απληθ
Διάνεες Μεταφ. Ήλεκτρ. Έγγραφοσ	898.942.307,10	738.711.437,80	160.231.469,30	Λοιπα
Διάνεες Δυναμικήs Ήλεκτρ. Έγγραφοσ				
- Αντιπροσμηκικήs	1.789.665.619,60	1.523.989.362,70	265.666.634,80	
- Τεχνικήs	2.289.181.777,40	1.889.301.211,90	409.889.987,50	
- Εμπορολογιστικήs	1.724.468.287,00	1.357.364.935,20	367.103.351,80	
Διάνεες Έργαστ. Αντιπληθωσ	1.285.567.439,70	214.111.736,10	51.455.703,60	
Γενικήs Διάνεες Επιχειρηματικήs	1.446.155.565,10	640.722.885,30	805.432.679,80	
Διαφορικήs	4.763.277.841,00	4.255.751.854,30	527.525.986,70	
Ζημία αποβλησμένηs εθροσ	↓ 1.652.602.520,20	532.658.998,20	1.926.013.922,00	
Τύφληs Φόλιμαρ	161.413.017,30	177.899.826,00	(16.486.808,70)	
Καθαρά Κέρηη	36.659.908.057,90	28.524.517.232,00	6.135.390.825,90	
Σύνολο	1.064.826.362,60	1.096.928.044,90	(34.101.682,30)	
	37.724.734.470,50	29.623.445.276,90	8.101.289.143,60	Σύνολο
ΔΙΑΔΕΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΑΩΝ				
Φέρησ Επ	401.189.805,00	414.115.395,00	(12.925.790,00)	
Επιχορηγ. Ο.Τ.Α.	603.458.316,60	622.895.340,30	(19.436.666,00)	
Κέρηη γνλ Απορροαστικήs	1.064.826.362,60	1.096.928.044,90	(34.101.682,30)	
Σύνολο				
		37.724.734.470,50	29.623.445.276,90	8.101.289.143,60

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1981

Χ Ρ Ε Ψ Η

ΑΠΑΝΕΣ

Δαπάνες Παιδείας, Ηλεκτρ. Ενέργειας			
Κοινωνία ΑΠΕ	24.285.941.591,40	21.030.005.334,50	3.285.936.256,90
Κοινωνία ΑΠΤ	1.411.828.551,20	937.150.000,00	474.678.551,20
Λοιπές Δαπάνες	6.856.717.242,40	4.718.712.442,00	2.137.004.800,40
Αγορές Ηλεκτρ. Ενέργειας	807.957.292,60	831.623.473,80	1.233.668.181,30
Δαπάνες Μεταφ. Ηλεκτρ. Ενέργειας	1.438.632.285,20	1.178.077.309,80	260.754.975,40
Δαπάνες Δημοσίων Ηλεκτρ. Ενέργειας			
Απογραμμάτιες	2.773.528.942,40	2.287.100.783,50	486.428.158,90
Επενδύσεις	2.394.576.532,80	3.082.077.190,90	732.501.341,90
Αποβλήσεις	2.854.158.150,00	2.308.144.283,80	513.734.087,70
Δαπάνες Επισκευαζόμενων Αυτοκινήτων	334.518.186,10	1.783.917.896,90	4.389.596,30
Γενικές Δαπάνες Επιμελητηρίων	2.192.767.925,00	1.783.917.896,90	408.849.028,10
Αποσβέσεις	7.821.177.114,80	5.068.827.171,00	2.752.349.943,80
Χρηματοοικονομικές Δαπάνες	20.771.383.943,70	11.431.862.852,20	9.339.521.291,50
Γενικά Σύνολο	<u>74.320.910.978,80</u>	<u>54.919.429.713,10</u>	<u>19.401.481.265,70</u>

ΠΙΣΤΩΣΗ

ΕΣΟΔΑ

Από Πωλ. Ηλεκτρ. Ενέργειας			
Από Συμμετοχές Κοπιν.	70.358.877.094,60	50.048.793.698,20	20.091.083.396,40
Από Επισκευαζόμενων Αυτοκινήτων	2.888.593.094,90	2.013.950.918,00	874.642.176,90
Από Παιδείας	347.161.173,00	1.152.000.985,00	804.826.812,00
Από Ηλεκτρ. Ενέργειας	467.128.232,20	377.394.041,00	116.806.242,00
Από Μεταφ. Ηλεκτρ. Ενέργειας	74.132.060.978,70	398.338.521,50	83.789.210,70
Από Πωλ. Ηλεκτρ. Ενέργειας	188.633.999,10	53.123.990.110,40	21.008.090.869,30
Ζητούμενα		1.795.439.602,70	(1.808.609.603,80)
Γενικά Σύνολο	<u>74.320.910.978,80</u>	<u>54.919.429.713,10</u>	<u>19.401.481.265,70</u>

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1981

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

	31 Δεκεμβρίου 1981	31 Δεκεμβρίου 1980	Διαφορές
Πάγιο Ενεργητικό			
Εγκαταστάσεις	177.743.149.216,00	137.420.458.746,00	
Μείον: Αποσβεσθείσες Εγκ/σεις	48.396.118.384,00	36.404.430.155,00	99.018.026.591,00
Εργα σε Κατασκευή	38.909.924.789,30	41.205.906.483,30	(2.295.981.694,00)
Προκαταβολές για Εκτέλεση Έργων	2.949.408.963,40	1.258.337.400,00	1.691.071.563,40
Οριστικές Μελέτες για κατασκευή ΥΠΕ	219.771.617,30	196.729.718,30	23.041.899,00
Εγκαταστάσεις σε Αδρόνια	—	86.316.061,90	—
Μείον: Κρατήσεις για Αποσβέσεις	—	77.938.634,90	8.377.427,00
Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού	173.426.136.202,00	141.685.377.619,60	31.740.758.582,40
Αποθήκες και Προμήθειες Υλικών και Καυσίμων			
Αποθήκες Υλικών	9.566.503.333,00	7.337.944.226,40	2.228.559.106,60
Αποθήκες Καυσίμων	4.022.598.273,30	3.108.203.663,70	914.394.609,60
Προμήθειες Υλικών και Καυσίμων	5.140.742.460,50	2.789.206.656,20	2.351.535.804,30
Συμπληρωματικές Δαπάνες Υλικών	284.553.308,60	208.949.307,30	75.604.001,30
Σύνολο Αποθηκών και Παραγγελιών Υλικών	19.014.397.375,40	13.444.303.853,60	5.570.093.521,80
Κυκλοφορούν Ενεργητικό			
Ταμείο και Τράπεζες	8.328.081.086,00	2.898.519.767,00	3.629.561.319,00
Πάγεις και Πρoσ. Προκ/λές με Απόδ. Λ/σμοί	123.401.080,90	37.694.498,80	85.706.582,10
Αξίωγραφο και Ειδικές Καταθέσεις	13.919.164,00	512.637,00	13.406.527,00
Καταλωτές	14.836.791.741,00	12.279.854.952,10	2.556.936.788,90
Μείον: Προκ/λές Καταλωτών	3.858.118.623,80	3.328.207.718,70	2.027.027.883,80
Λογ/σμοί Εισπρακτέα Διαφορών	1.933.141.849,30	825.306.929,70	1.107.834.919,60
Λογ/σμοί Εισπρακτέα - Υπάλληλοι και Συντ/χοι	1.523.520.920,60	761.424.362,90	762.096.557,70
Προκαταβολές Διαφορών	580.456.307,70	530.654.020,70	49.802.287,00
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	21.481.195.525,70	13.805.759.449,50	7.675.436.076,20
Προσωρινοί Χρεωστικοί Λογαριασμοί			
Διαχ/ση Υλικών υπό Εργολ. Έργων Διανομής	1.297.932.833,60	1.055.036.116,80	242.896.716,80
Λοιποί Προσωρινοί Χρεωστικοί Λογ/σμοί	1.918.774.475,10	2.184.569.797,60	(267.795.322,50)
Σύνολο Προσωρ. Χρεωστικών Λογαριασμών	3.214.707.308,70	3.239.605.914,40	(24.898.605,70)
Δαπάνες Επόμενων Χρήσεων			
Διάφορες Δαπάνες Επόμενων Χρήσεων	4.088.697.772,80	2.534.981.168,10	1.551.716.604,70
Σύνολο Δαπανών Επόμενων Χρήσεων	4.088.697.772,80	2.534.981.168,10	1.551.716.604,70
Λοιποί Χρεωστικοί Λογ/σμοί			
Λογαριασμός ΤΑΠ-ΗΕΑΠ-ΕΠΕ	262.192.165,10	299.192.165,10	(37.000.000,00)
Σύνολο Λοιπών Χρεωστικών Λογ/σμών	262.192.165,10	299.192.165,10	(37.000.000,00)
Σύνολο Ενεργητικού	221.485.326.349,70	175.009.220.170,30	46.476.106.179,40
Λογ/σμοί Τέξεως - Χρεωστικοί	114.188.552.659,90	86.748.410.184,70	27.440.142.474,50

1981

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1981

	ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
	31 Δεκεμβρίου 1981	31 Δεκεμβρίου 1980	Διαφορές
Κεφάλαια			
Κεφάλαιο από χρημ/ση Ελληνικού Δημοσίου	9.258.576.178,90	8.124.760.178,90	133.816.000,00
Ίδια Κεφάλαια	<u>12.450.098.874,00</u>	<u>12.838.928.873,10</u>	<u>(188.829.999,10)</u>
Σύνολο Κεφαλαίων	<u>21.708.675.052,90</u>	<u>21.763.689.052,00</u>	<u>(55.013.999,10)</u>
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Ομολογιακά Δάνεια	11.847.886.700,00	10.764.157.700,00	1.083.729.000,00
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	<u>131.184.429.766,00</u>	<u>104.661.240.413,30</u>	<u>26.523.189.352,70</u>
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	<u>143.032.316.466,00</u>	<u>115.425.398.113,30</u>	<u>27.606.918.352,70</u>
Βραχυπρόθεσμες και Ληξιπρόθεσμες Υποχρ.			
Βραχυπρόθεσμες και Ληξιπρόθεσμες Υποχρ.	22.577.083.727,80*	10.104.741.113,30	12.472.342.614,50
Λογ/σμοί Πληρωτέας Διάφοροι	4.502.471.037,60	3.289.018.671,60	1.233.452.366,00
Τόκοι και Τοκομερίδια Πληρωτέα	2.137.729.935,60	1.765.771.632,70	371.958.302,90
Κρατήσεις και Εισφορές Πληρωτέες	2.865.255.538,80	1.823.131.035,70	1.042.124.503,10
Σύνολο Βραχ. και Ληξιπρόθ. Υποχρεώσεων	<u>32.082.540.239,80</u>	<u>16.982.662.453,30</u>	<u>15.119.877.786,50</u>
Προσωρινοί Πιστωτικοί Λογαριασμοί			
Προκατ. Καταναλωτών για Εκτέλεση Έργων	23.698.696,40	28.416.593,90	(4.717.897,50)
Κρατ. Καλής Εκτέλ. Εγγυήσεις Έργων & Προμήθ.	268.447.173,20	189.139.221,60	79.307.951,60
Εκκρεμείς Λογ/σμοί Εξαγορασθεισών Η.Ε.	1.830.658,70	1.830.658,70	—
Λοιποί Προσωρινοί Πιστωτικοί Λογ/σμοί	<u>6.819.373.343,90</u>	<u>6.485.832.061,80</u>	<u>333.541.282,10</u>
Σύνολο Προσωρινών Πιστωτικών Λογ/σμών	<u>7.113.349.872,20</u>	<u>6.705.218.536,00</u>	<u>408.131.336,20</u>
Έσοδα Επόμενων Χρήσεων			
Έσοδα από Τόκους Επόμενων Χρήσεων	2.866.038,00	3.450.660,00	(584.622,00)
Σύνολο Εσόδων Επόμενων Χρήσεων	<u>2.866.038,00</u>	<u>3.450.660,00</u>	<u>(584.622,00)</u>
Λοιποί Πιστωτικοί Λογαριασμοί			
Λογ/σμός Ασφαλίσεως Προσωπικού Δ.Ε.Η.	14.633.827.411,90	11.065.276.783,30	3.568.550.628,60
Συμμετοχές Καταναλωτών	2.819.546.045,10	2.990.983.170,50	(171.437.125,40)
Προκαταβολές Καταναλωτών Επιστρεπτέες	65.259.351,80	58.612.042,90	6.647.308,90
Σύνολο Λοιπών Πιστωτικών Λογ/σμών	<u>17.518.632.808,80</u>	<u>14.114.871.996,70</u>	<u>3.403.760.812,10</u>
Εγγυήσεις			
Εγγυήσεις Ελάχιστου Ορίου Καταναλ.	63.500,00	135.558,00	(72.058,00)
Εγγυήσεις Τοποθ. Τριφ. Ποροχών Οικ. Χρ.	<u>26.882.372,00</u>	<u>33.793.801,00</u>	<u>(6.911.429,00)</u>
Σύνολο Εγγυήσεων	<u>26.945.872,00</u>	<u>33.929.359,00</u>	<u>(6.983.487,00)</u>
Σύνολο Παθητικού	<u>221.485.328.349,70</u>	<u>175.009.220.170,30</u>	<u>46.476.108.179,40</u>
Λογαριασμοί Τάξεως-Πιστωτικοί	<u>114.189.552.659,30</u>	<u>66.748.410.184,70</u>	<u>27.440.142.474,60</u>

* Συμπεριλαμβάνεται ποσό δρχ. 11.500.000 ομολογιακού Δανείου ανανεώσιμου.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

	31 Δεκεμβρίου 1983	31 Δεκεμβρίου 1982	Διαφορές
Πάγιο Ενεργητικό			
Εγκαταστάσεις	271.517.948.824,00	215.987.673.744,00	
Μείον: Αποσβεσθείσες Εγκ/σεις	<u>67.892.561.320,00</u>	<u>58.040.386.249,00</u>	159.947.287.495,00
Έργα σε Κατασκευή	98.440.839.130,90		54.737.400.768,30
Προκαταβολές για Εκτέλεση Έργων	2.873.200.827,10		43.703.438.362,60
Οριστικές Μελέτες για κατασκευή ΥΠΕ			3.951.234.322,30
Μείον: Απομακρύνσεις σε Εκτέλεση	(57.953.511,70)		(1.076.033.495,20)
Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού	<u>304.881.451.750,30</u>	<u>218.758.101.030,10</u>	<u>88.125.350.720,20</u>
Αποθήκες και Προμήθειες Υλικών και Καυσίμων			
Αποθήκες Υλικών	13.303.432.805,50	10.788.075.415,70	2.515.357.189,80
Αποθήκες Καυσίμων	4.256.040.297,80	4.801.040.517,10	(545.000.219,30)
Προμήθειες Υλικών και Καυσίμων	6.311.959.855,30	6.068.973.212,40	244.986.442,90
Συμπληρωματικές Δαπάνες Υλικών	783.855.232,60	413.000.722,10	364.854.510,50
Σύνολο Αποθηκών και Παραγγελιών Υλικών	<u>24.655.287.791,20</u>	<u>22.075.089.867,30</u>	<u>2.580.197.923,90</u>
Κυκλοφορούν Ενεργητικό			
Ταμείο και Τρόπεζες	4.483.510.057,10	3.611.858.171,20	871.651.885,90
Πάγια και Πρσο. Προκ/λες με Απόδ. Λ/σμού	169.425.368,30	110.328.863,70	59.096.702,60
Αξίόγραφα και Ειδικές Καταθέσεις	1.005.278,00	1.414.897,00	(409.619,00)
Καταναλωτές	23.048.360.044,50	18.248.810.014,60	4.799.550.029,90
Μείον: Προκαταβολές Καταναλωτών	<u>6.008.050.383,70</u>	<u>4.538.077.769,90</u>	<u>1.470.000.000,00</u>
Λογ/σμοί Εισπρακτέοι Διάφοροι	1.867.801.995,20	1.678.174.217,80	189.427.787,60
Λογ/σμοί Εισπρακτέοι, Υπόλ/οι και Συντ/χοι	2.073.045.858,40	1.279.856.658,80	793.189.201,80
Προκαταβολές Διάφορες	2.471.055.748,00	718.308.526,00	1.752.747.222,00
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	<u>28.104.553.953,60</u>	<u>21.110.673.377,00</u>	<u>6.993.880.576,80</u>
Προσωρινοί Χρεωστικοί Λογαριασμοί			
Διαχ/ση Υλικών από Εργολάβους Διανομής	2.230.704.691,50	1.735.606.868,50	495.098.023,00
Λοιποί Προσωρινοί Χρεωστικοί Λογ/σμοί	4.201.822.219,40	2.450.789.130,20	1.750.853.089,20
Σύνολο Προσωρ. Χρεωστικών Λογ/σμών	<u>6.432.526.910,90</u>	<u>4.186.375.998,70</u>	<u>2.245.951.112,20</u>
Δαπάνες Επόμενων Χρήσεων			
Διάφορες Δαπάνες Επόμενων Χρήσεων	6.187.248.483,30	4.443.023.293,40	1.744.225.189,90
Σύνολο Δαπανών Επόμενων Χρήσεων	<u>6.187.248.483,30</u>	<u>4.443.023.293,40</u>	<u>1.744.225.189,90</u>
Λοιποί Χρεωστικοί Λογαριασμοί			
Λογαριασμός ΤΑΠ-ΗΕΑΠ-ΕΠΕ	148.192.165,10	208.192.165,10	(60.000.000,00)
Σύνολο Λοιπών Χρεωστικών Λογ/σμών	<u>148.192.165,10</u>	<u>208.192.165,10</u>	<u>(60.000.000,00)</u>
Σύνολο Ενεργητικού	<u>370.409.061.054,60</u>	<u>270.779.455.531,60</u>	<u>99.629.605.523,00</u>
Λογ/σμοί Τάξεως - Χρεωστικοί	<u>149.473.823.382,20</u>	<u>140.383.969.352,50</u>	<u>9.099.854.029,70</u>

1983

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

	31 Δεκεμβρίου 1983	31 Δεκεμβρίου 1982	Διαφορές
Κεφάλαια			
Κεφάλαια από χρημ/ση	14.414.287.039,90	9.458.135.678,90	4.956.151.360,00
Ίδια Κεφάλαια	11.812.142.187,70	13.087.843.102,80	(1.475.700.915,10)
Σύνολο	26.026.429.226,60	22.545.978.781,70	3.480.450.444,90
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Ομολογιακά Δάνεια	37.743.644.200,00	30.049.804.200,00	7.893.840.000,00
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	248.309.524.333,20	165.452.972.217,70	80.856.552.115,50
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	284.053.166.533,20	195.502.776.417,70	88.550.392.115,50
Βραχυπρόθεσμες και Ληξιπρόθεσμες Υποχρ.			
Βραχυπρόθεσμες και Ληξιπρόθεσμες Υποχρ.	18.197.689.358,30	19.490.196.354,30	(1.292.526.996,00)
Λογ/σμοί Πληρωτέοι Διάφοροι	5.052.253.340,50	4.837.584.417,90	214.668.922,60
Τόκοι και Τοκομερίδια Πληρωτέα	5.354.715.248,20	3.270.720.608,60	2.083.994.639,60
Κρατήσεις και Εισφορές Πληρωτέες	3.660.937.054,00	3.051.371.856,80	609.565.397,20
Σύνολο Βραχ. και Ληξιπρόθ. Υποχρεώσεων	32.265.575.001,00	30.649.873.037,60	1.615.701.963,40
Προσωρινοί Πιστωτικοί Λογαριασμοί			
Προκ/λές Καταναλωτών για Εκτέλεση Έργων	12.453.782,70	14.324.824,50	(1.871.081,80)
Κρατ. Καλής Εκτελ.-Εγγ. Προμηθ. & Εργολ.	2.064.006.369,70	882.045.199,30	1.201.362.890,40
Εκπρεμείς Λογ/σμοί Η.Ε. που εξαγοράστηκαν	1.845.056,70	1.845.056,70	-
Λοιποί Προσωρινοί Πιστωτικοί Λογ/σμοί	4.564.781.933,20	2.370.789.646,60	2.193.972.298,40
Σύνολο Προσωρινών Πιστωτικών Λογ/σμών	6.843.066.844,30	3.249.604.729,30	3.393.464.115,00
Έσοδα Επόμενων Χρήσεων			
Έσοδα από Τόκους Επόμενων Χρήσεων	4.802.120,00	3.265.759,00	1.536.361,00
Σύνολο Εσόδων Επόμενων Χρήσεων	4.802.120,00	3.265.759,00	1.536.361,00
Λοιποί Πιστωτικοί Λογαριασμοί			
Λογ/σμός Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ	18.833.344.780,60	18.082.804.944,00	2.750.739.916,60
Συμμετοχές Καταναλωτών	2.477.961.478,30	2.648.472.496,70	(170.511.017,80)
Προκαταβολές Καταναλωτών για Επιστροφή	81.690.230,00	72.518.605,60	9.171.624,40
Σύνολο Λοιπών Πιστωτικών Λογ/σμών	21.392.996.489,50	18.803.595.946,30	2.589.400.523,20
Εγγυήσεις			
Εγγυήσεις για Ελάχιστο Όριο Καταναλ.	63.500,00	63.500,00	-
Εγγυήσεις για Τοποθ. Τριφ. Παροχών	22.957.360,00	24.297.380,00	(1.340.060,00)
Σύνολο Εγγυήσεων	23.020.860,00	24.360.860,00	(1.340.000,00)
Σύνολο Παθητικού	370.409.061.054,60	270.779.455.531,60	99.629.605.523,00
Λογαριασμοί Τάξεως-Πιστωτικοί	149.473.823.382,20	140.383.969.352,50	9.089.854.029,70

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 1983

ΧΡΕΔΩΣΗ

ΔΑΠΑΝΕΣ	1983	1982	Διαφοράς	ΕΣΟΔΑ	1983	1982	Διαφοράς
Δωρεές Παράρτ. Ηλεκτρ. Ενέργειας	33.088.834.760,30	28.465.224.728,90	6.823.610.031,40	Από Πωλ. Ηλεκτρ. Ενέργειας	111.293.844.104,40	88.414.597.289,10	22.879.246.815,30
- Κούσμα ΑΣΠ	2.021.481.885,00	1.621.348.213,00	400.143.475,00	Από-Ευμνητοχές	3.572.703.290,50	2.638.139.499,90	934.563.790,60
- Κούσμα ΑΣΠ	9.358.981.565,40	7.121.236.202,90	1.235.845.760,50	Από Εργασιασίου Λιγνιτών	981.300.818,00	278.815.014,00	102.485.804,00
- Λοιπά Δωρεές	1.000.351.919,90	2.494.641.312,50	6.305.618.607,30	Από Πωλησί. Φωτ. Λιγνίτη	698.482.817,00	652.613.881,00	32.868.936,00
Δωρεές Μεταφ. Ηλεκτρ. Ενέργειας	2.092.195.874,70	1.775.048.405,30	313.146.069,40	Σύνολο Εσόδων Ευμνητοχών	116.846.388.445,20	82.556.124.619,00	24.311.096.126,20
Δωρεές Διαπομπής Ηλεκτρ. Ενέργειας	2.713.409.080,30	3.624.317.169,70	(910.908.109,40)	Ζημιώ φέρτης	1.475.700.815,10	1.475.700.815,10	0,00
- Λειτουργικές	6.386.288.015,90	4.857.982.383,10	528.313.632,80				
- Τεχνικές	4.240.641.745,40	3.346.170.974,30	894.470.771,10				
Δωρεές Επιστροφικού Λιγνιτών	394.211.213,30	327.588.712,70	66.622.500,60				
Γενικές Δωρεές Επιχείρησης	3.066.024.098,20	2.870.670.006,60	385.354.091,60				
Χροιάτορες	10.243.248.032,20	8.728.682.326,60	1.520.565.705,60				
Επιχορηγήσεις	1.235.376.255,50	1.035.430.673,00	199.945.582,50				
Σύνολο Δωρεών Ευμνητοχών	118.321.189.360,30	81.837.744.228,00	26.483.445.132,30				
Κινητό Σύνολο	118.321.189.360,30	92.535.124.319,00	25.786.065.041,30	Γενικό Σύνολο	118.321.689.360,10	92.535.124.319,00	25.786.565.041,30